Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 166 (1666) ♦ П'ятниця, 5 вересня 1997 року ♦ Ціна договірна

ПОДАЙТЕ КАБМІНУ НА ПРОГРАМУ!

Факт... Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко звернувся до Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з пропозицією висловити своє бачення і надіслати відповідні пропозиції до програми діяльності Кабінету міністрів, яка розробляється нині. У посланні на ім'я Олександра Мороза відзначається, що головним завданням програми є відпрацювання реальних шляхів подолання кризових явищ, створення умов для забезпечення економічного зростання в країні і на цій основі — поліпшення життя населення.

Відповідні звернення глава уряду надіслав також головам комітетів Верховної Ради, лідерам депутатських фракцій і груп.

(Закінчення на 2-й стор.).

КОНСТИТУЦІЇ ЗАМАЛО? ПОТРІБЕН ПОЛІТИЧНИЙ МЕХАНІЗМ

Заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою. Під час бесіди обговорювалися питання конструктивної співпраці уряду та парламенту в процесі підготовки та прийняття бюджету 1998 року.

Глава держави запропонував сконцентруватися на розв`язанні нагальних економічних питань, виважено підходити до пропозицій щодо збільшення в бюджеті соціальних виплат. На думку Президента, ці питання можуть бути реально вирішені тільки за умови поліпшення справ в економіці.

Віктор Мусіяка та Леонід Кучма дійшли згоди про можливість створення спеціальних комісій з представників усіх гілок влади для з`ясування найспірніших позицій, зокрема по законах, на які Президент наклав вето. На їхню думку, такий політичний механізм дасть змогу налагодити тіснішу та конструктивнішу роботу між різними гілками влади та усунути суперечності, які гальмують законотворчий процес. Тільки ось у чому питання: невже мало Конституції?

У комітетах Верховної Ради

Комітет з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування працює над підготовкою законодавчих актів, необхідність прийняття яких випливає з вимог Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

На розгляд Верховної Ради подано законопроект про вибори органів та службових осіб місцевого самоврядування. Розробляється законопроект про адміністративно-територіальний устрій України, який прийнято в першому читанні, завершується робота з підготовки законопроекту про столицю України — місто Київ. Робочі групи готують пропозиції до проекту закону про місцеві податки і збори, поданого Кабінетом міністрів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Повідомлення

Як повідомив 4 вересня ц.р. головний лікар Республіканської клінічної лікарні Володимир Свиридов, загальний стан здоров'я Голови Верховної Ради України Олександра Мороза задовільний. Відхилень від нормального процесу післяопераційного періоду немає.

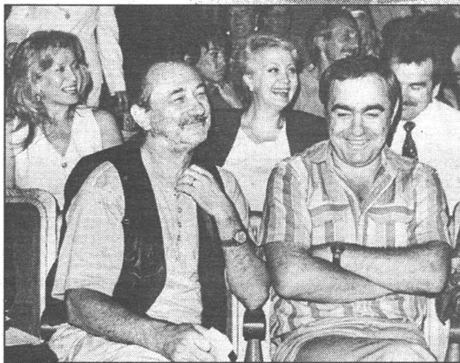
У стані здоров'я першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка відмічено стійку позитивну динаміку.

Прес-служба Верховної Ради України.

Ріжка лицедійства повернеться у свої береги.

А Ступка буде Ліром

Сьогодні «Енеїдою» — своєю «візитівкою» — розпочинає 78-й сезон Національний академічний драматичний театр імені І.Франка.

Є щось антиприродне в тому, щоб зазирати за лаштунки і копирсатися в «нутрощах» театрального организму. Та коли ви все-таки дозволили собі таку нетактовність, сприймайте побачене як належне.

Фойє (власне, з нього, а не з гардероба, починається театр): парадні сіни, де за кілька днів до осені спішно підфарбовували стіни і стелю.

Збір трупи тиждень тому: просто збори трудового колективу. Зал заповнено більш як наполовину. Всі поки що посміхаються, бо ще не встигли попсувати нерви одне одному.

(Закінчення на 13-й стор.).

Україна – ЄС: партнерство та співробітництво

Сьогодні в Києві розпочнеться перший в історії відносин України та ЄС саміт. Участь у ньому візьмуть Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко, голова Європейської комісії Жак Сантер та Прем'єр-міністр Люксембургу (держави, що головує нині в Європейському союзі) Жан-Клод Юнкер. Обговорюватимуть перспективи втілення в життя Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським союзом, шляхи взаємодії у подоланні наслідків аварії на ЧАЕС, питання торгівлі, освіти тощо.

У правовій державі без права

Лист на першу сторінку

Мені досі не виплатили зарплату за грудень 1992 року, січень, лютий, березень 93-го, не виплатили відпускні. 4 жовтня 1996 року Слов'янський міський суд ухвалив рішення відрахувати з товариства «Саламандра» на мою користь 140 гривень. З того часу минуло 11 місяців, а рішення те ніхто й не збирається виконувати. Застрахував себе та чотирьох онуків на 15 тисяч 500 карбованців, внески давно сплачено, але гроші ніхто не повертає. Хіба в правовій державі допустили б таке беззаконня? У жовтні мені виповниться 80 років, та, мабуть, доки я ще живий, не зможу одержати за 62 роки трудового стажу свої кровні важкою працею зароблені гроші.

З повагою Степан ФІРОНОВ, ветеран війни та праці.

Червоний Лиман Донецької області.

P.S.

- Уряд розширив перелік товарів промислового призначення, заборонених до вивезення з України.
- Нацбанк України продовжив строк обміну карбованців на гривні до 31 грудня ц.р.
- У Києві пограбовано кореспондентський пункт американського агентства Ассошейтед Пресс.
- У Запорізькій області 106 житлових будинків залишаються підтопленими внаслідок зливи.

У комітетах Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

На засіданні комітету розглянуто низку питань, пов'язаних з реалізацією правових актів щодо діяльності місцевих органів влади. Депутати схвалили пропозиції про внесення змін до окремих статей Закону України «Про бюджетну систему України», бо їх положення не відповідають загальним принципам місцевого самоврядування.

Затверджено висновки з окремих проектів постанов, внесених на розгляд Верховної Ради, які стосуються призначення позачергових виборів Київради.

Народні депутати визначили процедуру розгляду нового складу Центральної виборчої комісії, а також прийняли рішення з окремих питань адміністративно-територіального устрою України.

***

Комітет у закордонних справах і зв'язках з СНД за участю представників профільних міністерств та відомств України обговорив подані урядом проекти законів про ратифікацію кредитної угоди (Проект підтримки соціального захисту) між Україною та Міжнародним банком реконструкції і розвитку, угоди між урядом України та урядом Азербайджанської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій, фінансового протоколу між урядом України та урядом Французької Республіки щодо надання гранту для фізичного захисту Запорізької АЕС і ухвалив підтримати внесення зазначених законопроектів на розгляд Верховної Ради України.

Комітет розглянув також звернення Міжнародної групи парламентаріїв з проблем Чечні щодо надання матеріально-технічної допомоги чеченському парламенту, будинок якого було зруйновано під час війни 1994—1996 років. Висловивши підтримку чеченському парламентові, комітет ухвалив розробити з Управлінням справами Верховної Ради України конкретні форми і шляхи такої допомоги.

Прес-служба Верховної Ради України.

Початок процедури імпічменту?

Комітет з правової політики і судово-правової реформи Верховної Ради України на засіданні у середу прийняв рішення ініціювати початок процедури імпічменту Президента України Леоніда Кучми, повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» член комітету, народний депутат Тарас Стецьків. За його словами, підставою для такого рішення комітету стало неодноразове відхилення Президентом прийнятого парламентом Закону про місцеві держадміністрації.

Цей закон було прийнято парламентом і кілька разів повернуто Президентом на повторний розгляд. Депутати неодноразово долали вето Президента, однак, на думку Л. Кучми, ці рішення було прийнято з порушенням процедури голосування і без розгляду всіх пропозицій Президента. За даними гідних довіри джерел, за це рішення проголосували 7 з 10 присутніх на засіданні членів комітету. За словами Т. Стецьківа, рішення розпочати процедуру імпічменту буде винесено на розгляд парламенту.

Відповідно до Конституції, питання про усунення Президента з посади ініціюється більшістю від конституційного складу Верховної Ради. Для проведення розслідування парламент створює спеціальну слідчу комісію, до складу якої включають спеціального прокурора і спеціальних слідчих. За наявності підстав парламент не менш ніж двома третинами від конституційного складу приймає рішення про звинувачення Президента. Рішення про усунення Президента з посади приймають трьома чвертями голосів депутатів за наявності висновків Конституційного і Верховного судів.

Посла цікавлять плани Верховної Ради

Заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла ФРН в Україні Еберґарда Гайкена на його прохання. Зустрічі між послом ФРН та керівництвом Верховної Ради давно стали регулярними. Еберґард Гайкен був присутній на відкритті восьмої сесії ВР, отож під час розмови з Віктором Мусіякою поцікавився, які питання розглядатиме парламент під час нинішньої сесії. Віктор Мусіяка розповів, що на порядку денному — чимало важливих і, можна сказати, провідних питань. 15 вересня за домовленістю з Кабміном до ВР надійде проект бюджету на 1998 рік. Чимало дискусій спричинить проект закону про вибори, а також ратифікація підписаних президентами України та Росії двосторонніх документів.

Еберґард Гайкен висловив прохання, щоб парламентарії ще раз звернулися до закону, згідно з яким гуманітарна допомога підлягає оподаткуванню. На думку посла, необхідно, щоб таку допомогу визнавали гуманітарною не тільки в Німеччині, а й в Україні.

Урок для уряду

З початку нового навчального року в Україні страйкують вчителі 62 шкіл, повідомила в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» перший заступник голови ЦК профспілки працівників освіти і науки України Галина Піддубна.

Найскладніша ситуація з виплатою зарплат вчителям, працівникам дошкільних та позашкільних закладів, які фінансуються з місцевих бюджетів.

Профлідер зазначила, що цілком виплачено зарплату працівникам освіти вузів, технікумів і профтехучилищ, які фінансуються з державного бюджету.

Г. Піддубна також повідомила, що у ряді областей заборгованість у зарплаті погашається шляхом взаємозаліку плати за житлово-комунальні послуги, а також товарами.

Водночас, за інформацією Міносвіти, 1 вересня в Україні не розпочали занять лише 50 шкіл: 26 — в Донецькій і 24 — в Чернігівській областях. Як повідомив на прес-конференції міністр освіти Михайло Згуровський, уряд надав цим регіонам субсидії (по 4 мільйони гривень) на погашення заборгованості у зарплаті вчителям.

Подайте Кабмінові на програму!

(Початок на 1-й стор.).

... і коментар

За всієї поваги до прагнення Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка зібрати цінні думки, щоб на їх основі підготувати програму діяльності уряду, слід усе ж таки зауважити: це щось новеньке у стосунках гілок влади. І не тільки новеньке, а й не передбачене Конституцією України. Можна зрозуміти пана Пустовойтенка в його бажанні догодити усім парламентаріям, щоб програма діяльності уряду пройшла, так би мовити, гладко і м'яко під час її затвердження у законодавчому органі. Але, погодьмося, колискові тут ні до чого.

Вони спочатку виникли в Кабінеті міністрів у вигляді меморандуму між законодавцем і виконавцем. У такому документі, мабуть, ішлося б про те, що конкретну відповідальність за політекономічні кроки треба ділити навпіл, бо треба жити дружно. Скажімо, затримається ухвалення бюджету — не винен ані уряд, ані Верховна Рада, бо діє ж, так би мовити, меморандум про співпрацю (читай: про ненапад). Така собі ідилія у владних небесах. Ніякого тобі грому, ніяких тобі блискавок. Так, усі проти роздування скандалів і за консолідацію зусиль. Але всі за те, щоб хтось конкретно, а саме — відповідна владна гілка, її керівник, ніс відповідальність за виконання своїх повноважень. Таку ідеологію закладено в самій Конституції України системою стримування і противаг для влади, котра має функціонувати за принципом її поділу на законодавчу, виконавчу і судову. Мало того, що цей принцип руйнується перебуванням народних депутатів на посадах в уряді, так його намагаються знівелювати ще й політичними загравааннями. Адже, скажімо, меморандум як не конституційний документ, а лише політичний, не передбачає ніякої відповідальності за його дотримання чи недотримання. Він може бути використаний лише як підстава для звинувачень парламенту в гальмуванні бюджетного процесу, як це було торік, нагнітанні пристрастей навколо передвиборчих баталій. Тепер, коли ідею меморандуму було відкинуто парламентаріями, з'явилася нова: зажадати від Голови Верховної Ради і комітетів пропозицій щодо програми діяльності уряду. Знову ж таки постає проблема відповідальності. Уявіть собі, що такі пропозиції законодавці подали, уряд їх скомпонував і подав на затвердження тим самим законодавцям. Якщо така програма раптом не буде схвалена, винен парламент. У разі ж затвердження головним винуватцем наслідків її виконання знову ж таки залишиться Верховна Рада. Якщо програма не буде реалізована, то є можливість доводити її нереальність. А уряд нібито ні при чому: він урахував пропозиції.

Крім усього цього, уявімо собі глобальність завдання, котре постане у разі прийняття пропозиції уряду перед парламентом: «відпрацювання реальних шляхів подолання кризових явищ, створення умов для забезпечення економічного зростання в країні і на цій основі — поліпшення життя населення». Скільки часу потрібно законодавцям, щоб подати такі пропозиції? І це тоді, коли протягом восьмої сесії парламент має розглянути близько 300 законодавчих актів, 150 з яких першочергові. Це і бюджет, і Цивільний кодекс, і закони на розвиток Конституції України. А ще треба врахувати: відкладання терміну затвердження програми діяльності уряду в парламенті автоматично працює на продовження терміну, протягом якого вже новий парламент не матиме змоги порушити питання про відповідальність уряду. Адже протягом року з дня затвердження програми діяльності уряду питання про відповідальність не може розглядатися Верховною Радою.

Отже, така собі безневинна пропозиція Прем'єр-міністра може спрацювати досить ефектно, у разі її серйозного прийняття парламентаріями. Мабуть, Валерій Павлович хотів як краще. Та може вийти, як завжди — винен законодавець. Це якщо ігнорувати Конституцію.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

На тонні цукру втратили по 200 доларів

Не піддавайтеся песимізму, коли бачите обабіч автотрас шеренги сільських трудівників з мішками цукру на продаж. Принаймні не думайте, що нема охочих придбати українське «біле золото», навіть коли знаєте про витівки російського керівництва, котре встановило на цей продукт шалене мито. Покупців цукру вистачає. Але це оптовики, котрі готові закуповувати великі партії — від 10 до 100 тонн. На жаль, роздавши цукор на зарплату сільгоспвиробникам, ми роздробили оптовий ринок на дрібнороздрібний і від цього маємо проблеми... Зокрема, на кожній тонні цукру фактично втратили по 200 доларів.

Приблизно така картина вимальовується після спілкування журналістів на прес-конференції з колишнім міністром сільгосппроду, доктором економічних наук Павлом Гайдуцьким, який постав перед нами уже заступником глави адміністрації Президента України. Отримавши нещодавно цей пост, він працює, як сам висловився, над питаннями соціально-економічної, і зокрема аграрної, політики Леоніда Кучми.

Щоб уникнути цієї дрібнороздрібної торгівлі цукром (читай — насамперед виплати зарплат цим продуктом) і сформувати хоча б такий багатооптовий ринок, який мали раніше, П. Гайдуцький вбачає такий шлях. Треба відмовитися від системи давальницької сировини, хоча б авансувати цукровиробників потрібними для виробництва засобами — насінням, добривами, пальним тощо, віднайти їм хоч частину коштів для виплат зарплат. Адже працівники цієї галузі, як було сказано, отримають виручку від нинішніх затрат під майбутній урожай лише наприкінці цього століття.

Організація оптових ринків (у широкому розумінні слова) — один з векторів президентської економічної політики. Павло Гайдуцький назвав і деякі інші: підтримка підприємництва, зокрема так званого працюючого власника, стимулювання попиту на наші товари, захист вітчизняного ринку (насамперед тарифними методами), зниження податкового преса на виробника, початкова детінізація економіки.

Окрім того, виконавча влада покладається на поглиблення комплексного регіонального галузевого аналізу (чому одна й та сама галузь в одному регіоні дає більшу віддачу, а в іншому — мізерну?), на короткострокове планування виробництва (мовляв, зі стабілізацією гривні з'явилася така можливість), вивчення вітчизняного досвіду виробництва (майже в кожному регіоні є приклади його зростання).

Від законодавчої влади виконавча чекає прийняття низки найнагальніших законів і вчасного прийняття бюджету-98. Цього разу, як висловився П. Гайдуцький, вона активніше робитиме висновки, якщо процес із затвердженням бюджету зволікатиметься. Які саме, він не сказав, як і не міг за наполяганням журналістів довести, що бюджет наступного року ґрунтуватиметься «на новій законодавчій базі» — на законах, які вже працюють...

Анатолій БЕНЬ.

З Ташкентом легко говорити

У Посольстві Узбекистану в Україні відбувся «круглий стіл» на тему «Україно-узбецькі дипломатичні відносини: шляхи становлення й перспективи розвитку», присвячений шостій річниці проголошення незалежності цієї середньоазіатської республіки. Участь у зустрічі взяли заступники міністрів закордонних справ України та Узбекистану Борис Гудима і Шокалим Шоісламов, Тичасовий Повірений у справах Узбекистану в Україні Алішер Агзамходжаєв, представники зовнішньополітичних відомств обох держав, керівники Товариства дружби «Україна—Узбекистан». «Нам завжди легко говорити з узбецькими колегами, — зазначив Борис Гудима. — Адже між нашими державами немає якихось проблем чи політичних розбіжностей, нам нічого одне від одного приховувати». Цю думку цілковито поділяє й Шокалим Шоісламов. «Круглий стіл» пройшов у вільній, відвертій розмові, промовці висловили своє бачення стану двосторонніх відносин, порівняли хід реформ в Україні та Узбекистані, обговорили перспективи подальшої взаємовигідної співпраці.

Видання парламенту — читачам Канади

Цими днями між новоствореним видавництвом Верховної Ради України та видавництвом «Кобзар» Товариства об'єднаних українських канадців (ТОУК) підписана угода про співпрацю.

З української сторони угоду підписав директор парламентського видавництва Юрій Дяченко, з канадської — президент ТОУК Юрій Москаль.

Це перша міжнародна угода, яку уклало видавництво ВР України з іноземним партнером.

Вл. інф.

P. S. Інтерв'ю з президентом ТОУК Юрієм Москалем про співпрацю обох видавництв буде вміщено у вересневому номері журналу «Віче».

Як подолати економічну кризу

Михайло Павловський

Запропоновані «Засади внутрішньої економічної політики України на перехідний період», подані мною до Верховної Ради ще в лютому 1997 року, є своєрідною завчасною відповіддю на звернення Президента України Леоніда Кучми до Верховної Ради України 8 липня 1997 року, в якому, як ви знаєте, Президент України закликає нас усіх до співпраці, «для мобілізації усіх ресурсів, для таких дій, що здатні не допустити національної катастрофи».

Хочу підкреслити, що у згаданому зверненні Президента України є багато тез та пропозицій, які викладені в його доповіді про основні засади економічної та соціальної політики «Шляхом радикальних економічних реформ» і схвалені Верховною Радою в жовтні 1994 року.

Серед них — пропозиції і про заснування Вищої економічної ради Президента України, і про взаєморозуміння та злагоду в суспільстві та між гілками влади.

Минуло майже три роки, як було схвалено згадану доповідь президента «Шляхом радикальних економічних реформ», де сформульовано кінцеву мету реформ —постіндустріальне суспільство в Україні.

Але, природно, постає питання: чому за ці роки Україна не наблизилася до цієї мети — постіндустріального суспільства, а дедалі швидше від нього віддаляється?

Сьогодні вже і Президент вживає термін «національна катастрофа». Радник Президента В. Гриньов у співавторстві з А. Гугелем навіть випустив брошуру із назвою «Реформа или национальная катастрофа? Экономика Украины после пяти лет независимости».

Експерти Українського центру економічних і політичних досліджень у своїй аналітичній доповіді (К., квітень, 1997 р.), підготовленій під керівництвом О. Разумкова, стверджують: «... якщо економічну деградацію України зупинити не вдасться, то через два—три роки державу буде викреслено зі списку країн, які мають незалежну національну економіку». Далі вони пишуть: «Мабуть, не випадково, що протягом 1991—1996 років Україна стала світовим лідером зі зниження продуктивності праці».

Про загрозу національної катастрофи свідчать такі цифри: спад виробництва в Україні за перші п'ять років реформ — 55%, а з середини 1997 року воно сягнуло 61,6%. Безробіття з урахуванням прихованого становить 40%, а в науці — 90%. Понад 80% населення проживає за межею бідності, і тільки 1% населення живе заможно. Катастрофічна заборгованість — у заробітній платі, пенсіях, стипендіях. Через беззастережну лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності Україна, не пробившися на західні ринки, майже повністю втратила свій внутрішній ринок: 95% товарів широкого вжитку —імпортні, 92% харчових продуктів — імпортні, мова вже не йде про науковоємні електронні вироби тощо.

Має місце масова декваліфікація робочої сили, катастрофічна деградація прикладної науки, патентно-ліцензійної діяльності, в цілому науково-технічного потенціалу.

Це є нечувані в сучасному цивілізованому світі спад виробництва, його свідоме нищення і як наслідок —зубожіння широких верств населення.

У зверненні Президента України до Верховної Ради зазначені позитивні зрушення у трьох напрямах.

Але, як підкреслюється у згаданій брошурі В. Гриньова та А. Гугеля, — це тільки ілюзія.

По-перше, сповільнення темпів падіння виробництва та ВВП наприкінці 1996 року подавало певну надію на краще, але прискорення спаду виробництва в 1997 році розвіяло цю надію.

Крім того, якщо врахувати величину рівня падіння —61,6%, то сповільнення подальшого падіння є свідченням не так стабілізації, як наближення деградації до свого природного підсумку — краху.

По-друге, зростання експорту. Останнім часом експорт справді зріс, але лише в металургії, хімії і скоротився в наукоємних галузях, що ще більше спотворює структуру економіки, роблячи її ще більше енергозатратною та екологічно небезпечною, а все разом суперечить світовій концепції усталеного розвитку.

І, нарешті, третя, найбільша ілюзія — це стабілізація та зміцнення національної валюти. Річ у тім, що головні причини інфляції не усунуто, а навпаки, вони ще більше загострилися — це спад виробництва, беззастережна лібералізація зовнішньоекономічної діяльності, бартер, борги в заробітній платі, пенсіях, стипендіях тощо.

Зменшення дефіциту бюджету, погашення його за рахунок кредитів за цих умов відсуває проблему на пізніше, але не вирішує її. Саме в цьому і полягає небезпека, обмеженість та непридатність монетарної економічної політики для перехідного періоду. Вона позбавляє Україну майбутнього.

Безвихідність ситуації полягає ще й у тому, що в основу економічної стратегії покладено відому трифазну послідовну стратегію економічного розвитку Дж. Сакса: фінансову стабілізацію, потім — розвиток ринкових структур і, нарешті, структурну зміну. Така стратегія відповідає всім умовам сформульованого мною закону деградації ринку.

А саме: ринковий механізм саморегуляції (вільний ринок) ефективно може працювати лише за умов раціональної структури економіки, але сам по собі він, у принципі, не здатен формувати макроструктуру економіки. Її можна сформувати лише через цілеспрямоване системне втручання держави в економіку. А нам пропонують — відлучити державу від втручання в економіку, відкласти на останній етап, на потім, формування структури економіки.

В умовах перехідного періоду неадекватна йому монетарна економічна політика та беззастережна лібералізація зовнішньоекономічної діяльності штучно породжують кризу неплатежів, якою нищать виробництво України і створюють головну перепону розбудови саме ринкової економічної системи в Україні, бо зникає її фундамент — власне виробництво.

Але ж США виходили з такої кризи за допомогою економічної революції Кейнса (новий курс Рузвельта) —як системного цілеспрямованого втручання держави в економіку, підпорядкування банківської системи інтересам власного виробництва та розв'язання соціальних проблем і проблем зайнятості.

А нам іноземні експерти пропонують виходити із кризи навпаки — відлученням держави від втручання в економіку з допомогою монетарної економічної політики — контрреволюції Фрідмена щодо Кейнса.

І загалом, як показано у статті автора цього матеріалу «Ідеологія реформ. Шлях розвитку чи деградації?» («Голос України» 18 червня 1997 р.), нинішні реформи — це шлях до економічної деградації, бо це ідеологія реформ, яку узагальнено у книзі Дж. Сакса та О. Пивоварського «Економіка перехідного періоду. Уроки для України» (К. «Основи», 1996 р.). В ній відображено неоліберальну ідеологію ринку XIV—XIX століть.

Якщо говорити коротко, то трагедія України полягає в тому, що розвинені країни, опираючись на сукупність економічних теорій, серед яких провідною є «українська» інноваційна теорія, що започаткована у працях першого міністра фінансів Української Народної Республіки Михайла Тугана-Барановського, із XX століття прямують у XXI століття до моделі постіндустріальних суспільств, а Україна, сприйнявши за чужими порадами, монетарну економічну теорію неоліберальної, неоконсервативної школи, «розвернулась і попрямувала» у XVIII століття до ринкової моделі класичного «дикого» капіталізму Адама Сміта та чиказької школи. Як показано у статтях автора, саме ця ідеологія реформ є головною причиною кризи неплатежів, саме в ній лежать витоки організованої злочинності та корупції.

Отже, розв'язання проблеми, яку порушив Президент України, не в підписанні угод про співробітництво та злагоду, а в ідеології реформ, в корекції їх курсу. На мою думку, не потрібні ніякі додаткові угоди про компроміс, бо маємо документ найбільшого компромісу в Україні — це Конституцію, за якою і мусимо діяти.

Я хочу підкреслити, що відмовитися від моделі «дикого капіталізму» нас зобов'язує саме Конституція України, яка на відміну від Конституції Росії — класичного «дикого капіталізму» — є Конституцією розвиненої країни, яка декларує модель змішаної економіки як своєрідну сукупність «соціалізму та капіталізму».

Трудноші розв'язання проблеми тепер уже полягатимуть навіть у тому, що завдяки багатьом засобам масової інформації світогляд нашого населення обмежено тільки монетарними цінностями, а інші економічні теорії і течії, зокрема Кейнса, інноваційна М. Тугана-Барановського — поза їх увагою.

Отже, найнагальніше завдання — привести курс реформ у відповідність з Конституцією України.

Виконанню цього завдання і присвячені запропоновані мною засади. Зверну увагу на те, що обгрунтовує ці засади моя монографія «Шлях України», навчальний посібник «Суспільство та економіка перехідного періоду. Шлях України» та ряд статей в періодичних виданнях.

Прийняття цих засад дало б змогу чітко сформувати стратегію реформ, напрям руху країни. Вони були б основою для розробки довгострокових програм, промислової політики. За цих умов зміни урядів не впливали б так боляче на спад виробництва та зубожіння широких верств населення.

Засади внутрішньої економічної політики України на перехідний період

1. Вступ.

Саме тепер настав час, коли визначальним чинником суверенітету України є її економічна політика.

Україна як незалежна держава повинна мати й реалізувати ту економічну політику, яка поряд із захистом її державних інтересів вестиме до умов, коли зростатиме життєвий рівень широких верств її населення. На відміну від багатьох прийнятих раніше програм, законів тощо, ці засади враховують особливості перехідної економіки і співвідношення державного регулювання та ринкового саморегулювання економіки, стратегію розширення ринку, місце і роль лібералізації зовнішньоекономічної діяльності і з позиції розвиненої країни, і з позиції країни, що розвивається, функції політики захисту свого ринку та свого виробника, головною метою якої є відродження виробництва України. Засади мають на меті вказати шляхи усунення руйнівної ролі невдалої, побудованої на основі монетарної політики, грошово-фінансової системи на перехідному етапі тощо.

Положення цих засад потрібно врахувати не тільки під час формування внутрішньої економічної політики, програм діяльності урядів, державних програм, а й під час зміни грошово-фінансової системи, формування законів, які визначали б і зовнішньоекономічну діяльність.

2. Мета

Головною метою економічної політики України є створення умов для реалізації основних положень Конституції України стосовно:

— зростання добробуту широких верств населення і забезпечення умов достойного цивілізованого життя;

— гарантування й забезпечення всіх прав людини —економічних, політичних, гуманітарних, соціальних тощо;

— забезпечення умов економічної самодостатності України як основи національної безпеки, економічної і політичної незалежності держави;

— досягнення Україною стандарту життєвого рівня розвинених країн, коли в основі суспільства —середній клас, що формується на основі достойної оплати кваліфікованої та інтелектуальної праці вченого, лікаря, вчителя, інженера, юриста, діяча культури, кваліфікованого робітника тощо і середніх власників;

— досягнення злагоди в суспільстві шляхом реалізації на перехідному етапі об'єднавчої тези для українського народу — «зростання добробуту народу за одночасної турботи за відродження духовності, за єдність морального й естетичного ставлення до дійсності, з урахуванням менталітету усіх національностей української держави»;

— забезпечення консенсусу в українській політиці шляхом надання переваги і підтримки в суспільстві ліво- та правоцентристських течій і партій, переконання суспільства у безперспективності і крайніх лівих, і крайніх правих політичних поглядів та течій.

Усе це разом відтворює загальноукраїнську ідею загальноцивілізаційного процесу, що грунтується на тріаді «духовність — народовладдя — державність».

3. Шляхи реалізації «Засад внутрішньої економічної політики України на перехідний період»

3.1 Корекція шляху реформ

Виходячи з того, що у XX столітті виявилася безперспективність економічного розвитку суспільства з крайнощами стосовно втручання держави в економіку, —з одного боку класичний (дикий) капіталізм, коли держава зовсім не втручається в економічну діяльність, а з другого — державний соціалізм, коли держава повністю регулює економічну діяльність; враховуючи досвід розвинених держав, який показав, що найбільш стабільними та спроможними розвиватися є країни зі змішаною економікою, в Україні потрібно скоригувати реформи, перейти від ідеології класичного капіталізму (ідеології вільного ринку) до ідеології змішаної економіки. Така корекція реформ відповідатиме Конституції України та меті реформ, сформульованій у доповіді Президента України «Шляхом радикальних економічних реформ» і схваленій Верховною Радою України.

Представникам усіх гілок влади у своїй діяльності потрібно виходити з того, що суспільства зі змішаною економікою будуються на прийнятних для України засадах і розумному балансі та взаємодії: ринкового механізму саморегуляції (вільного ринку) та державного регулювання (державного втручання в економіку); праці та власності;

взаємодії одночасно кількох течій економічної думки; конфліктів та консенсусу в політичній боротьбі; рівноправності всіх форм власності; створенні сучасного середнього класу як основи стабільності суспільства; розумної взаємодії лібералізації зовнішньоекономічної діяльності та захисту свого виробника і свого ринку, поділу влади на законодавчу, виконавчу та судову й порозумінні між ними.

Основою розвитку країн зі змішаною економікою є демократія, наука та

(Закінчення на 4-й та 5-й стор.).

(Початок на 3-й стор.).

науково-технічний прогрес. Власність охороняється та забезпечується законом, але форма власності втрачає своє визначальне значення для розвитку суспільства.

Визначальним чинником розвитку суспільства є промислова політика на основі інвестиційної та інноваційної діяльності за умов виваженої збалансованої лібералізації зовнішньоекономічної діяльності з протекціонізмом.

Змішана економіка — соціалізований капіталізм, або капіталізований соціалізм, відкриває перспективу Україні до загальноцивілізаційного руху до постіндустріального суспільства.

3.2. Основа реформ

Основою реформ має стати розбудова самодостатньої соціально орієнтованої, державно регульованої ринкової економічної системи. Фундаментом цієї системи, як і будь-якої економічної системи, має стати власне виробництво. Відродження та розвиток власного виробництва — мета всіх програм. Це означає, що в основу стратегії економічного розвитку кладеться трифазна паралельна схема розвитку, коли одночасно розпочинаються структурна зміна макроекономіки (10 —20 років), розвиток ринкових форм (3—10 років), грошова стабілізація (3—5 років), і весь процес завершується у період до 20 років.

Ця стратегія повинна замінити застосовану з початку реформ послідовну трифазну стратегію економічного розвитку, розраховану до 40 років, яка передбачала послідовне здійснення грошової стабілізації (3 — 5 років), розвиток (5—10 років) та структурну перебудову (10—20 років).

Паралельна трифазна схема забезпечує такі переваги розвитку суспільства порівняно з послідовною:

1. завершення реформ за паралельною схемою відбувається майже вдвічі швидше, ніж за послідовною;

2. оскільки реальне зростання добробуту широких верств населення розпочинається з початку фази структурної перебудови, то на той час, коли за послідовної схеми тільки розпочнеться зростання добробуту широких верств населення, за паралельної — уже завершуватимуться;

3. за паралельної схеми можна буде опертися на наявний власний науково-технічний потенціал України, а за послідовної — до початку фази структурної перебудови його майже не буде.

Основою структурної перебудови макроекономіки, за прикладом країн, які досягли економічних успіхів під час виходу з кризи (США, Німеччина, Японія, Китай та ін.), має стати промислова політика. Промислова політика повинна опиратися на такі інтеграційні процеси всередині держави:

1. взаємозв'язок макро- і мікроекономіки;

2. комплексну інтеграцію вітчизняної науки і освіти, науково-технічного і технологічного потенціалу; власного виробника та банківської системи;

Механізмом такої інтеграції є комплексні програми випуску завершеної наукоємної продукції з орієнтацією на внутрішню кооперацію, фінансово-промислові групи.

Внутрішня міжгалузева кооперація в межах держави є основою самодостатності економіки і, отже, основою економічної безпеки держави.

3.3. Ринкова саморегуляція і державне регулювання економіки

Завдання встановлення співвідношення, місця та ролі ринкової саморегуляції і державного регулювання випливають із того, що українське суспільство є суспільством з перехідною економікою, тому треба врахувати такі особливості ринкової системи:

1. ринковий механізм саморегуляції (вільна конкуренція) діє ефективно тільки за умови наявності раціональної структури економіки, але ринковий механізм саморегуляції не здатен цілеспрямовано формувати цю структуру самостійно, без втручання держави. Якщо структура економіки нераціональна, то ринковий механізм саморегуляції починає її нищити (спричиняє кризу);

2. у ринковому середовищі основною рушійною силою є власний інтерес, що в глобальному масштабі переростає у стратегію розширення ринку, яка за відсутності опору або за сприятливих умов переростає у стратегію поглинання (завоювання) ринків.

Оскільки Україні від колишнього СРСР у спадщину дісталася нераціональна структура економіки, то відлучення держави від регулювання економіки та невиважене залучення до неї ринкового механізму, як це було зроблено на початку реформ, є головною причиною загострення кризи і може призвести до краху державності, якщо не ввести корекцію реформ —відновити цілеспрямоване системне втручання держави в економіку.

Головними завданнями державного втручання (державного регулювання) в економіку мають стати:

1. формування структури економіки на основі промислової політики, до реалізації якої повинні залучатися бюджетні кошти, кредити, інвестиції та всі підприємства незалежно від форм власності;

2. стратегія захисту свого ринку та свого виробника економічними методами.

3. розв'язання соціальних та економічних проблем у державі;

4. забезпечення національної безпеки;

5. розвиток освіти, науки, науково-технічного та технологічного потенціалу, культури, духовності, моралі;

6. захист усіх прав людини — економічних, соціальних, гуманітарних, духовних.

Це означає, що на перехідний період базовою економічною теорією реформ має стати економічна теорія Кейнса та інноваційна, що започаткована у працях Михайла Туган-Барановського, замість неприйнятної для перехідної економіки монетарної економічної теорії Фрідмена.

А загалом економічна політика України, за досвідом розвинених країн, має будуватися не на одній якійсь економічній теорії, а на сукупності економічних теорій та течій.

Під час розробки державних програм, законів, формування внутрішньої і зовнішньоекономічної політики потрібно враховувати такі положення:

1. ринкова саморегуляція — це реалізація відомої формули товар (Т)—гроші(Г) — товар(Т), в якій виробництво та грошово-фінансова система існують взаємопов'язано, як нерозривне ціле, тут головна функція банківської системи — кредитування та обслуговування насамперед власного виробництва і додаткова функція — фінансування іншої підприємницької діяльності;

2. ринкова економічна система — це взаємодія таких життєво потрібних її складових: власного виробництва; грошово-фінансової системи; системи управління (структури управління); соціальної сфери; екологічної сфери.

За класичного капіталізму держава не втручається зовсім у цю взаємодію, а це означає, що соціальні та екологічні проблеми не вирішують.

За державного соціалізму держава втручається в усі сфери повністю, але їхні проблеми вирішує не зовсім ефективно.

За змішаної економіки для кожної країни є своє оптимальне співвідношення державного регулювання та ринкової саморегуляції. Як показує аналіз розвинених країн, їх ознакою є інтегральна перевага державного регулювання порівняно з ринковою саморегуляцією. В розвинених країнах панує не вільна, а недосконала конкуренція.

Отже, враховуючи особливості дії ринкової саморегуляції і головні завдання перехідного періоду України, — зміна структури макроекономіки, налагодження взаємодії мікро- та макроекономіки, формування промислової політики, — для України ступінь державного регулювання має бути значно більший, ніж у будь-якій розвиненій країні зі стабільною економікою та сформованою структурою макроекономіки.

Тож для України не може бути ефективною, оптимальною економічна модель будь-якої країни зі стабільною економікою, рекомендації, прийнятні для стабільних економік, можуть мати тільки якісний характер, а застосування таких рекомендацій для розв'язання конкретних кризових явищ може призвести навіть до загострення кризи.

4. Грошово-фінансова система

Грошово-фінансова система України побудована сьогодні на засадах стабільної економіки, коли достатньо лише опосередкованого, м'якого впливу грошей на виробництво. В основу її покладено монетарну економічну політику — політику «дорогих грошей».

Під час проведення беззастережної лібералізації зовнішньоекономічної діяльності склалася така ситуація, за якої банківська система України, що є відносно досконалою з позиції ринкової системи взагалі, в масштабах світової економіки стала головним гальмом побудови саме ринкової економічної системи в Україні. Цей висновок стає прозорим з урахуванням того, що фундаментом ринкової системи є власне виробництво.

Як подолати

Сьогодні основна мета товарів широкого вжитку —імпорт (близько 95%), тому це означає, що в межах України українські гроші ідуть не на виробництво України, а на фінансування іноземного виробництва. Ця обставина істотна також щодо проблеми неплатежів.

Характерною ознакою кризи є порушення рівноваги грошового обміну, тобто порушення основного закону макроекономіки — закону грошового обміну.

Особливістю монетарної економічної політики є те, що в цьому разі виробництво присутнє тільки опосередковано.

За умов стабільної економіки, тобто за стабільного рівня виробництва та стабільної швидкості обороту грошей, в монетарній економічній політиці панує твердження про те, що інфляція визначається як добуток відносного дефіциту бюджету на швидкість обороту грошей. Звідси позиція монетарної економічної політики — якомога більше зменшення дефіциту бюджету.

А коли нестабільна економіка, зміна обсягу виробництва стає головним чинником інфляції, чого не може, в принципі, врахувати монетарна економічна політика через обмеження її висхідних положень.

Для нестабільної економіки, економіки перехідного періоду, коли виробництво падає, порушуються класичні функції грошей, до того ж має місце неринкова поведінка підприємців тощо, інфляція визначається за значно складнішою та повнішою формулою, ніж базова формула монетарної політики.

Враховуючи, що інфляція залежить не тільки від дефіциту бюджету, а й передовсім від спаду чи приросту виробництва (яке до того ж відіграє дерроль мультиплікатора всіх причин інфляції), від рівня бартеру, кредитування комерційних банків національним банком, неконтрольованого приросту швидкості обороту грошей, ступеня лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, пов'язана із затримкою виплат зарплати, зберіганням коштів населенням та розрахунками в іноземній валюті, рівнем «втечі» (відпливу) капіталу за кордон та ін., можна стверджувати, що для України емісія грошей була би другорядним чинником, якби банківська система була взаємопов'язаною із виробництвом України, а в межах держави свідомо не порушували б закон макроекономіки— закон обміну грошей. Для цього потрібне системне втручання держави для збалансування зазначеного взаємозв'язку.

Усе це підкреслює обмеженість та неефективність концепції і рекомендацій прибічників монетарної теорії у питаннях виявлення і, отже, усунення причин інфляції в умовах перехідної економіки.

Зрештою, потрібно врахувати, що подолати інфляцію без відродження власного виробництва в принципі неможливо.

Фінансова стабілізація тільки за рахунок кредитів, жорсткої монетарної політики, за умов спаду виробництва, незахищеності свого ринку та виробника, невтручання держави в економіку призводитиме тільки до зростання зовнішньоекономічного боргу, загострення проблеми неплатежів, напруження в суспільстві, сприяння економічним злочинам, зубожінню широких верств населення.

Отже, зміни у грошово-фінансовій системі мають відбуватися у таких напрямах:

1. підпорядкування української банківської системи інтересам розбудови ринкової економічної системи України. Відновлення основної функції банківської системи — кредитування власного виробництва, розмежування руху грошей у державних та комерційних банках. Усі бюджетні кошти мають рухатися тільки в державних банках;

2. заборона фінансування із бюджету України іноземних фірм за аналогією із законом Нанна-Лугара (США);

3. відмова від монетарної економічної політики як основної в економічній системі України — поглиблення розуміння причин інфляції і цілеспрямоване її регулювання;

4. залучення банківської системи до розв'язання проблеми неплатежів шляхом перегляду кількості грошей в обігу відповідно до закону грошового обігу, введення контролю за швидкістю грошового обороту в комерційних банках, введення платіжних і боргових зобов'язань, цінних паперів тощо;

5. контроль і регулювання цін у тих сферах, де ще не встановилися ринкові відносини і має місце неринкова поведінка підприємців;

6. неприпустимість створення фінансових посередників без страхування державою внесків юридичних та фізичних осіб.

5. Потрібні й достатні умови відродження виробництва і зростання добробуту широких верств населення.

5.1. Загальні положення

Під час формування програм діяльності Кабінету міністрів, формування промислової політики потрібно враховувати, що якість та конкурентоспроможність продукції — це тільки необхідна умова відродження виробництва. Іншими умовами розвитку виробництва є попит та ринок. Усе це разом відтворює раціональну структуру макроекономіки, яку, як уже підкреслювалося, створює тільки цілеспрямована діяльність держави і яку вона відстоює у межах зовнішньоекономічної діяльності.

Отже, природно, що внутрішній ринок для товарів власного виробництва може і повинна відстоювати держава, з урахуванням того, що держави-експортери сприяють своїм фірмам у розширенні ринку збуту їх товарів за рахунок ринків інших держав.

Завдання розширення ринків розв'язують здебільшого опосередковано через різні міжнародні організації, об'єднання тощо.

У розвитку взаємовідносин із розвинутими країнами потрібно врахувати: щодо постсоціалістичних країн, у тому числі й України, застосовують такі додаткові методи розширення ринку, спричинені особливостями перехідного періоду:

1. висунення до продукції спеціальних вимог та умов (сертифікація, обслуговування, спеціальні екологічні вимоги тощо) і реалізація її за умов вільної торгівлі;

2. знецінення в інших державах національних валют, втрата ними основних функцій грошей;

3. зниження інтелекту нації з метою обмеження її у розробці та виготовленні наукоємної продукції;

4. протидія країнам, що розвиваються, у досягненні ними економічної незалежності (Україна, зокрема, через енергоносії);

5. створення умов, за яких гроші з бюджету прямо чи опосередковано витрачаються на фінансування іноземних фірм;

6. послаблення власного державного регулювання всередині країни, що розвивається, та посилення регулюючого впливу на неї з боку розвинених держав через прозорість кордонів, лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності, втручання у формування нею державної політики, бюджету, державних програм тощо (наприклад, перший план дій «великої сімки» із закриття ЧАЕС було складено взагалі без участі України);

7. надання кредитів на умовах кредитора, під його проекти, а не держави-отримувача (це характерно для між-

економічну кризу

народних фінансових організацій — МВФ, СБ, ЄБРР).

5.2. Зовнішньоекономічна діяльність із забезпечення потреб економічної політики України з відродження виробництва

Одна з функцій держави у відродженні власного виробництва має полягати у протидії поглинанню її ринку і втраті контролю за своїм внутрішнім ринком, що досягається у зовнішньоекономічній сфері діяльності такими діями:

1. розробкою і реалізацією стратегії захисту свого ринку та свого виробника економічними методами;

2. застосуванням виваженої, диференційованої для кожної країни політики лібералізації зовнішньоекономічної діяльності;

3. сприянням своїм фірмам і підприємцям проникати на ринки інших держав;

4. формуванням ідеології відкритості ринку України через спеціальні економічні зони, спільні виробничі підприємства тощо, але для реалізації промислової політики України;

5. заохоченням проникнення на ринок України готової продукції іноземних фірм, як правило, через повномасштабне їх виготовлення від заготовок, комплектувальних до готової продукції в межах промислової політики України. Істотне обмеження проникнення на ринки України застарілих виробів та технологій;

6. під час створення спільних підприємств на терені України перевага та пріоритет має надаватися тільки промисловим підприємствам за такою орієнтовною схемою. З самого початку 51% акцій має належати Україні, через 5 — 7 років — 75% і через 10 — 12 років — 100% акцій має належати Україні;

7. розробкою стабільного законодавства, яке сприяло б міжнародному співробітництву, інвестиціям, кредитуванню України на умовах, вигідних не тільки кредитору, а й Україні і які б створювали реальні джерела погашення боргів та їх зменшення.

Переглядом умов співпраці з міжнародними фінансовими організаціями у такий спосіб, щоб їх кредити були не зв'язані і не вели б тільки до зростання зовнішньої заборгованості за умови, що їх спрямовуватимуть, як правило, у виробничу сферу України, в межах її промислової політики;

8. розробкою законів про кредити та допомогу Україні, які відображали б інтереси відродження виробництва України;

9. виваженим підходом до угод про вільну торгівлю, з наданням переваги угодам з тими країнами, з якими експорт до них з України переважає імпорт.

5.3. Внутрішня економічна політика з відродження виробництва України

Для відродження і створення конкурентоспроможного виробництва України потрібно комплексно розв'язувати такі проблеми:

1. розробки промислової політики з опорою насамперед на власні сили та з орієнтацією на інтеграцію: освіти, власного науково-технічного і технологічного потенціалу; власного виробництва і банківської системи; з орієнтацією на міжгалузеві замовлення і внутрішню кооперацію;

2. зменшення податкового тиску на виробника розробкою оптимальної на кожному етапі податкової системи за одночасного створення переваг для вітчизняних наукоємних та високотехнологічних виробництв як основи конкурентоспроможності;

3. відкриття і створення свого ринку для власних товарів через виважену цілеспрямовану політику протекціонізму та виважену диференційовану для кожної країни свою політику лібералізації зовнішньоекономічної діяльності.

4. зниження ціни на товари через: зниження цін на енергоносії до світового рівня; застосування сучасних енергозбережних технологій; організацію сучасного великосерійного виробництва;

5. зниження цін на енергоносії через: а) утворення трьох сумірних джерел (30 — 35% з кожного) їх постачання:

— із Росії;

— своїх власних джерел;

— третього альтернативного джерела.

б) державного регулювання цін на енергоносії до створення нормального ринкового середовища;

в) створення трьох незалежних органів управління цими джерелами для уникнення перешкод з боку монополіста-постачальника енергоносіїв — і українського, і російського;

6. розширення функцій власної прикладної науки від досліджень і розробок до забезпечення якості продукції шляхом передання підрозділам прикладної науки функції ліцензування якості технологій та сертифікації, а також контролю за ввезенням в Україну неякісних виробів, застарілих і безперспективних технологій та обладнання і систем на всі підприємства України, незалежно від форм власності та галузевого підпорядкування;

7. підвищення купівельної спроможності населення шляхом підвищення фонду зарплати до рівня розвинених країн (50 — 70%) від внутрішнього валового продукту, що за нинішніх умов дасть можливість підвищити зарплати у 5 — 7 разів.

Для того щоб підвищення зарплати не спричинило інфляції, необхідно вжити антиінфляційних заходів згідно з повною формулою, яка враховує всі інфляційні чинники в перехідний період, тобто відмовитися від монетарної економічної політики як основної і підпорядкувати банківську систему інтересам власного виробництва; змінити курс із беззастережної лібералізації зовнішньоекономічної діяльності на виважену, в інтересах відродження виробництва України;

8. в агропромисловому комплексі до переліченних вище заходів потрібно додати ще такі: для забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського товаровиробника та розв'язання продовольчої проблеми на перехідному етапі підтримувати три категорії господарств. Перша — високотехнологічні великі кооперативні підприємства з високим рівнем фондоозброєності та фондовіддачі, які спеціалізуються в галузях сільського господарства, де дрібні земельні ділянки і технологічна незабезпеченість та недосконаліть виробництва малоефективні (зернові, технічні, кормові культури, тваринництво). Друга —технічно слабко озброєні господарські структури, економіка яких побудована на інтенсивних чинниках: безплатній землі та дешевій праці (сектор господарств населення, малого агробізнесу і кооперації). Третя —збереження і розвиток господарств, які є основою і забезпечують науково-технічний прогрес у сільському господарстві, у сферах зберігання, транспортування та переробління сільськогосподарської сировини на кінцеві продукти споживання;

встановлення об'єктивного паритету цін між промисловістю та АПК, що за умови підвищення зарплати у 5—7 разів не зумовлюватиме великих ускладнень;

розробка спеціальних заходів для захисту свого АПК такими економічними методами:

а) розробкою позонної системи дотацій безпосередньо товаровиробників;

б) розробкою системи пільг;

в) обмеженнями, а за потреби і забороною, економічними методами ввезення в Україну харчових продуктів, які здатний виробляти український АПК;

створити умови для забезпечення сільського господарства, передовсім вітчизняними сільськогосподарськими машинами, технологічним обладнанням, мінеральними добривами, засобами захисту рослин тощо;

сприяти експорту не первинної сільськогосподарської сировини, а кінцевих продуктів переробки АПК.

9. Виважено підходити до питання розукрупнення підприємств, виходячи з інтересів промислової політики України і досвіду розвинутих країн, який підтверджує, що складну, наукоємну конкурентоспроможну продукцію виготовлено в основному на великих підприємствах та фірмах. Відродження виробництва України має опиратися на інтеграцію власної освіти, науки, науково-технічного та технологічного потенціалу, виробництва та грошово-фінансової системи.

10. Проведення виваженої політики обмеження та скасування пільг організаціям, підприємствам та суб'єктам підприємницької діяльності для усунення причин корупції та економічної злочинності.

11. Перехід на виробничі стосунки без зайвих посередників. Жити за правилами ринку розвинених країн — хто виробляє продукцію, той її продає. Як кінцевий результат — усунення з виробничої сфери «посередника» з головних ролей на другорядні, допоміжні.

12. Розробки державної кредитної та інвестиційної політики, яка акумулювала б внутрішні фінансові можливості населення (6—8 млрд. дол.) та зовнішні запозичення для реалізації промислової політики України на основі інноваційного процесу інтеграції власної науки, виробництва та банківської системи.

6. Розв'язання соціальних і духовних проблем

Соціальні й духовні проблеми населення в Україні повинні вирішуватися такими шляхами:

1. на основі відродження власного виробництва і на його основі:

підвищення (в 5 — 7 разів) заробітної плати і, відповідно, всіх соціальних виплат;

збільшення витрат на розвиток культури і духовності за умов, що викладені в розділі 5;

2. радикального зменшення тіньової економіки і, отже, розширення поля оподаткування шляхом державного втручання в економіку і усунення такого економічного парадоксу, як «посередник України», що діє у сфері перерозподілу бюджетних коштів, банківській системі і в системі зовнішньоекономічної діяльності.

Цей захід водночас значно зменшить коло економічних і породжених ними кримінальних злочинів;

3. зміни державної політики щодо отримання кредитів як головного джерела зростання зовнішніх боргів, бо подальше зростання боргів створює загрозу і національній безпеці держави і можливостям держави утримувати бюджетну сферу й вирішувати проблеми соціального захисту населення. (Сьогодні тільки обслуговування боргу — плата за відсотками — сумірне із заробітною платнею бюджетної сфери). Для цього потрібно брати тільки ті кредити, які безпосередньо ідуть у виробничу сферу, і відмовитися від товарних кредитів та кредитів під зміну форми суспільних відносин, які не створюють джерела їх відшкодування.

У цьому зв'язку потрібно переглянути умови співпраці з міжнародними фінансовими організаціями — МВФ, СБ, ЄБРР, керуючись тим, що співробітничати з ними можна тільки тоді, коли це буде вигідно Україні, враховуючи, що майже всі країни, які досягли значних успіхів в економічному розвитку у післявоєнний період, з ними не співпрацювали;

4. створення умов для забезпечення охорони здоров'я населення шляхом:

а) створення самодостатньої фармацевтичної промисловості;

б) забезпечення медицини необхідним обладнанням та інструментами;

в) забороною економічними методами закупівлі і ввезення в Україну ліків та обладнання, які українська промисловість виробляє чи здатна розробити і виготовити;

г) розв'язання екологічних проблем охорони навколишнього природного середовища.

5. розробки державної програми відшкодування заощаджень населення;

6. відродження духовних цінностей суспільства і врахування менталітету всіх національностей українського народу як основи його розвитку, відродження моралі й захист моральних цінностей суспільства, бо сьогодні чесну працю, талант, інтелект, науку, освіту, висока кваліфікацію знецінено й відсунуто на узбіччя розвитку суспільства.

Місце, значущість і роль людини в суспільстві зі змішаною економікою, як це має місце у розвинутих країнах, визначаються однаковою мірою і працею, і власністю.

Згадана корекція реформ сприятиме розв'язанню цієї проблеми, змінюючи ідеологічну базу реформ. Україна має обіпертися на всю сукупність економічних теорій і течій, в тому числі і тих, які враховують менталітет, мораль, віру та особливості всіх національностей, що проживають на терені України, для досягнення злагоди у суспільстві як необхідної умови економічного відродження України.

Отже, реформи за тріадою: «інвестиції та інновації, власне виробництво та зайнятість, єдність духовності та моралі».

Пояснювальна записка до проекту «Засад внутрішньої економічної політики України на перехідний період»

П'ять років показали, що реформи без чіткої мети, за чужими порадами, за чужими моделями призвели до різкого розшарування населення, створення прірви між багатими і бідними, карколомного зростання злочинності в суспільстві.

Безсистемність і неврахування особливостей перехідного періоду, більшовизація мислення, коли, відкинувши одну економічну теорію, класичну, ставку зробили знову на одну економічну теорію — монетарну, яка, з'ясувалося, неспроможна вирішувати завдання перехідного періоду, в той час як розвинуті країни враховують сукупність економічних теорій.

Започаткований на початку реформ шлях до класичного (дикого) капіталізму (вільного ринку) виявився таким само безперспективним, як і попередній — до державного соціалізму, бо в XX столітті обидва ці суспільства себе вичерпали як крайності розвитку з точки зору втручання держави в економіку.

У розвинених країнах панує змішана економіка як оптимальне (для кожної країни своє) співвідношення ринкової саморегуляції (вільного ринку) та державного втручання в економіку (державного регулювання).

У той час як у розвинених країнах роблять ставку на освіту, науку, науково-технічний потенціал, духовність, культуру, в нас всі ці цінності суспільства відсунуто на узбіччя розвитку. Надалі експериментувати з народом України — безглуздя, бо спад виробництва за 5 років перевищив 55%, безробіття з урахуванням прихованого — 40%, гіперінфляція в 1993 році — 10252%, 80% населення — за межею бідності. Всі ці показники перевершили параметри кризи США 1929 — 1933 р. р., коли спад виробництва (теж за п'ять років) досяг 46%, безробіття — 35%. Але ж США виходили з тієї кризи з допомогою економічної революції Кейнса (новий курс Рузвельта) — як системного втручання держави в економіку та розв'язання соціальних проблем і проблем зайнятості.

Настав час діяти енергійно й самостійно і Україні.

Як один із заходів для запобігання краху України я пропоную прийняти згідно зі статтею 85 п.5 Конституції «Засади економічної політики України», які враховують помилки перших років реформ, розкривають шляхи їх виправлення.

Розгорнутим обгрунтуванням положень засад є книжка: М. А. Павловський «Шлях України», К. В-цтво Техніка,. 1996 р., а також два короткі додатки.

Додаток № 1. «Деякі особливості країн із змішаною економікою».

Додаток № 2. «Виробництво, гроші і інфляція» і такі статті автора:

1. «Помилки реформ. Чи можливо їх виправити?», журнал «Віче», № 1, 1997 р. стор.58 — 67;

2. «Досвід Китаю — уроки Україні», газета «Голос України», 25 лютого 1997 р.;

3. «Как возродить производство Украины», газета «Деловая Украина», 7 лютого 1997 р.

4. «Стратегічні помилки перших років і чи можна щось виправити», газета «Голос України», 12 грудня 1996 р.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради.

Увага: «інвестор»,

чи Як рядова справа може виявити ущербність інвестиційної політики

Першим завжди важко. Даються взнаки брак досвіду, відсутність професійних помічників, інші об'єктивні та суб'єктивні причини.

За оцінками деяких спеціалістів, лише в будівельній індустрії нашої країни близько 40 підприємств опинилися в ситуації, схожій на ту, про яку хочеться розповісти. Не всі вони можуть розв'язати свої проблеми так, як це зробило АТ «Будмак», декотрі вже упустили таку можливість, а ми — втратили свою власність. Часто власність, передану державою нашим співгромадянам шляхом приватизації, втрачають через незнання та нерозуміння деяких економічних процесів та мети, яку має інвестор. Буває так, що завод в нас ніби-то є, але він уже не наш як власність, він чужий — належить тому, хто зміг ним заволодіти. Заволодіти не завжди коректно з моральної точки зору (в нашому розумінні). Бізнес не терпить дилетантства, він жорстокий і діє за своїми законами, які нашим співгромадянам ще доведеться пізнавати.

***

Протягом майже восьми місяців розглядалася у Вищому арбітражному суді України, на перший погляд, звичайна, рядова справа про визнання недійсною угоди купівлі-продажу акцій АТ «Будмак». Скільки емоцій, пристрастей, документів! І це зрозуміло: на порядку денному — питання про власність, власність унікального на свій кшталт підприємства — єдиного в будівельній індустрії України, яке випускає гіпсокартонні листи. Збудоване після війни та оснащене американським обладнанням, яке потребує незначної модернізації, воно здатне виготовляти будівельні матеріали на рівні світових стандартів. Ласий шматочок для будь-якого інвестора — нашого чи іноземного, немає різниці.

Ось така ситуація. А що за нею?

1993 — 1994 роки. Київський завод будівельних матеріалів (нині — АТ «Будмак»), як і багато інших наших підприємств, як кажуть, «лежав на лопатках». Грошей немає, збуту продукції теж, інфляція, ціни за газ, електроенергію зростають чи не кожного дня.

Єдиний вихід — пошук інвестора. І такий інвестор знайшовся — відома німецька фірма «Кнауф». Ділові відносини було закріплено відповідною угодою, у якій передбачалося, що умовою інвестування є приватизація підприємства. Пропозиції щодо приватизації та інвестування здійснюються через посередника — австрійську фірму "А. М. А. Маркетинг Гмб. Х», яка створила в Україні дочірнє підприємство «А. М. А Маркетинг Д. С.», і через нього здійснювала всі операції з АТ «Будмак».

14 липня 1995 року АТ «Будмак» та «А. М. А. Маркетинг Д. С.» укладено угоду купівлі-продажу акцій, яку підготували юристи останнього. За нею «А. М. А. Маркетинг Д. С.» придбавало акції, що становлять 50% статутного фонду АО на суму, еквівалентну 500 тисячам американських доларів.

Чимале вкладення, скажете ви. Так, чимале. Але й борги, які мало АТ, теж були чималі, саме на суму вкладення. Розуміючи, що навіть розрахувавшись з боргами підприємство все одно не виживе, партнери прийшли до угоди про надання дочірньою фірмою зворотної фінансової допомоги в розмірі, еквівалентному 500000 доларів США, але частинами.

Ось він, реальний важіль впливу на АТ «Будмак»: хочу дам гроші, хочу — не дам (посередник залишив за собою право здійснення платежу «на необхідну суму після ухвали рішення про можливість та доцільність такого»). Насправді так і сталося. Допомога виділялася, але в таких обсягах, що АТ її вистачало для того, щоб у кращому випадку триматися «на плаву», але не для налагодження виробництва. Обіцяних австрійською фірмою «А. М. А. Маркетинг Гмб. Х» інвестицій у вигляді матеріалів, обладнання, товарів, продукції та іншого майна на загальну суму в 1 млн. доларів США АТ «Будмак» не надало.

Гроші, вкладені в АТ «Будмак», були підставою передачі 50% акцій, тобто зміни власника, а заплановані інвестиції з Австрії не здійснювалися. Навіщо, виникає питання, необхідно було придбавати 50% акцій АТ, якщо ці акції без модернізації виробництва дивідендів не принесуть? Чи, може, таки принесуть, але не зараз і не тут?

За домовленістю АТ «Будмак» з фірмою «Кнауф», остання претендувала лише на 30% акцій, а тут продано посереднику 50%. Мало того, останній просить продати ще 20—30% акцій, після чого обіцяє надати технологію виготовлення конкурентоспроможної продукції.

Якщо дійсно посередник бажав надати інвестиції для модернізації та налагодження виробництва, навіщо докуповувати акції?

Схема подібного «інвестування» дуже нагадує схему оволодіння приватизованими підприємствами, що, як бачимо, вже часто використовується в Україні. Придбати право на частину власності підприємства (для того, щоб отримати пріоритетне право на придбання акцій надалі, а таке право за нашим законодавством мають акціонери), пообіцявши додаткові вкладення, довести підприємство до економічного занепаду й викупити останню частину власності за безцінь. Щоб прискорити цей процес, застосовується випробуваний в таких в ипадках метод — направляють заяви у різні контрольні органи та правоохоронні інстанції, а за ними — організація перевірок, це і зробило «А. М. А. Маркетинг Д. С.». За останній рік в АТ «Будмак» таких перевірок здійснено величезну кількість податковою адміні страцією, слідчим управлінням МВС, податковою поліцією та іншими численними перевіряючими органами, створеними нашою бюрократичною системою (ось де колосальні бюджетні витрати!). Навіть було порушено кримінальну справу... за фактом приховування та невиплати податків від наданої посередником «інвестиції». Хоча перевірки не виявили порушень законодавства, а кримінальну справу було припинено за відсутністю складу злочину, головної мети було досягнено: виробництво на АТ «Будмак» фактично припинено, підприємство дедалі «падає».

Усвідомлюючи перспективу його втрати, керівництво АТ «Будмак», як кажуть, починає бити на сполох. Звернення до фактичного інвестора, у фірму «Кнауф», результатів не дало. Отримані відповіді збентежували — розв'язуйте всі питання з нашим посередником.

Єдиний спосіб припинення процесу «інвестиції» — звернення до арбітражного суду з позовом про визнання угоди купівлі-продажу акцій недійсною, що і зробило АТ «Будмак».

«Будмаку» таки пощастило — в нього з'явився шанс повернути собі власність, як це не дивно, завдяки тому, що було порушено законодавство, яке регулює порядок укладення подібних угод, і тому, що реальний інвестор — фірма «Кнауф» не відмовилася від своїх намірів. Вона підтвердила під час зустрічі міністра іноземних справ ФРН Клауса Кінкеля з керівництвом нашої держави (29—30 липня 1997 року), що має намір надавати інвестиції у сумі 10—15 млн. німецьких марок напряму, без посередників.

Незважаючи на створений деякими засобами масової інформації ажіотаж навколо цієї справи й тиск, який постійно здійснювався на суд, головою Вищого арбітражного суду України Дмитром Притикою з метою об'єктивного та неупередженого вирішення справи призначено колегію суддів на чолі з досвідченим суддею Тамарою Любинською. Угоду купівлі-продажу акцій АТ «Будмак» визнано недійсною. Придбані акції буде повернено підприємству, а його працівникам — власність.

Ознайомившись з ситуацією навколо АТ «Будмак», розумієш, що Україна була і залишається цікавим об'єктом інвестування з боку зарубіжних фірм, компаній. Однак до цих інвестицій необхідно підходити дуже обережно, виважуючи кожну пропозицію інвестора. Як відомо, безкоштовний буває лише сир у пастці.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

У Києві відкривають мережу GSM

Такий вид телекомунікації, як стільниковий зв'язок, в Україні порівняно молодий — першу в країні мережу стільникового зв'язку стандарту NMT-450і було введено чотири роки тому СП "Український Мобільний Зв'язок" (УМС).

За цей час мережа NMT поширилася на всі регіони, вона вкриває понад сто міст і 4500 км автодоріг, а кількість абонентів сягнула 40 тисяч. Настав час зробити ще один крок у розвитку стільникового зв'язку: 17 вересня у Києві буде введено стільникову мережу цифрового стандарту Global System for Mobile Communication (глобальна система мобільної комунікації) — GSM.

Європейці, котрі активно впроваджують у своїх країнах стільникові мережі різних стандартів, 1982 року дійшли розуміння потреби створення глобального високоякісного стандарту, який забезпечував би роумінг (можливість використання зареєстрованого номера телефону в іншій мережі) не тільки в європейському, а й у світовому масштабі. Робоча група спеціалістів визначила стандарт, який задовольняв зрослі вимоги до стільникового зв'язку за ємністю мережі та за якістю зв'язку. Нині GSM-900 — найпоширеніший цифровий стільниковий стандарт у світі: 200 країн і близько 50 млн. абонентів.

Після комерційного пуску мережі GSM у Києві нинішні й майбутні клієнти УМС зможуть обирати послуги у двох стандартах, що їм одночасно пропонує компанія.

Які ж відмінні риси GSM порівняно з уже добре відомим NMT?

GSM створювано передусім з метою збільшення ємності мережі. Проблему було розв'язано завдяки застосуванню цифрової технології передавання інформації, що збільшує ємність мережі в одному регіоні до 500 тис. абонентів. Завдяки високій частоті (900 МГц) у GSM затухання радіосигналу вище, і тому зона покривання стільника менша (3—25 км проти 20—50 км у NMT). Це веде до збільшення кількості стільників, потрібних для покриття тієї самої території, а отже, до подорожчання мережі.

Для GSM характерне поліпшене передавання даних (інформація передається за допомогою цифр, отже — не потрібний модем); розміри мікросхем і радіопередавачів менші, тому менші розміри і вага мобільних телефонів. Високий ступінь конфіденційності: підслухати розмову практично неможливо. Абонентам буде цілковито доступний автоматизований роумінг між стільниковими мережами стандарту GSM різних операторів.

Після під'єднання до мережі GSM клієнти одержують SIM-карту (ідентифікований модуль абонента). SIM-карта містить у собі невеличкий комп'ютер, потужніший за ті, що вироблялися 10 років тому. Якщо, приміром, у NMT користувач має свій мобільний телефон, у якому запрограмовано всі функції, потрібні для під'єднання до мережі, то в GSM така інформація міститься на SIM-карті. Різниця в тому, що в першому випадку «розрахунковою адресою» є сам апарат, і всі дзвінки, зроблені з цього телефону, сплачує його власник. А в GSM «розрахунковою адресою» є SIM-карта, що дає можливість абонентові без проблем змінювати мобільні телефони. В разі загублення захист SIM-карти забезпечує цифровий код, без якого ніхто не зможе нею скористатися. Все це є додатковими засобами безпеки і зручне для абонента.

Запровадження GSM не означає, що розвиток NMT буде припинено. Обидві системи працюватимуть паралельно: адже кожен зі стандартів — і GSM, і NMT — має свої переваги.

Мережа NMT-450і вкриває чималу територію країни. Мережа GSM-900 поки що працює у столиці, а найближчим часом охопить Одесу, Дніпропетровськ та інші великі міста. Це означає, що, коли робота клієнта пов'язана з частими поїздками по Україні, найкращим вибором є телефон NMT. Більше того, всі найближчі сусіди України (понад десять країн) мають мережі даного стандарту. Нині УМС веде переговори з більшістю операторів мереж NMT (а також GSM), в результаті яких абоненти одержують широкі можливості роумінгу.

Мережі стандарту GSM-900 широко застосовують в Європі і Південно-Східній Азії. Тому, якщо бізнес клієнта в Україні, з одного боку, обмежений Києвом, а з другого — він часто буває за кордоном, краще обрати GSM. Ставши абонентом обох мереж, клієнт зможе скористатися перевагами і NMT, і GSM.

Тепер клієнти УМС мають можливість обрати мережі того стандарту, який найбільше відповідає специфіці їхньої діяльності. А робота у стандарті GSM кількох операторів дасть їм змогу зіставити й обрати найкращого.

Абзац з листа

Мені вісімдесят п'ять років. Нажився, набачився всього. Маю думку, що найголовніше — це хлібороб на землі й медицина. Бо хлібороб годує всіх, доки є здоров'я, а здоров'я матиме, якщо підтримуватиме його ліками. Держава не повинна забувати про село і медицину.

Я. Скрипник.

Овруч
Житомирської області.

● *Замість коментаря.*

Хтось би сперечався — ми не будемо...

* * *

У мене ростуть і ростуть вуха. Уявляєте, яке моє дитяче життя. Батьки заспокоюють: мовляв, виростеш, обличчя стане більшим, і розмір вух не так впадатиме у вічі. До якого ж віку ростуть «локатори»?

Світлана К-ко.

Черкаська область.

● *Від редакції.*

На жаль, вуха ростуть до старості. І медики тобі, Світланко, нічим не зарадять. Єдиний вихід —звернутися до стиліста-перукаря, який добере відповідну стрижку.

* * *

Чула, в Бразилії з'явилися протизаплідні пігулки для чоловіків. Оце хохма буде, коли вони стануть їх вживати.

Ольга

● *Замість коментаря.*

Не справа чоловіків берегтися від вагітності, чи не так?

* * *

Я п'ю багато молока, а кажуть, це небезпечно для здоров'я, надто для серця. І якщо мудрагелики зроблять висновки, що і хліб укорочує життя, то що мені, пенсіонерові, їсти?

Михайло КОСАР.

Чернівецька область.

● *Від редакції.*

Пийте на здоров'я! Молоко, особливо кисле, все ж краще, ніж оковита.

* * *

У школі наших дітей під час уроку не пускають в туалет. А це, крім усього, шкодить здоров'ю, чи не так?

Батьки.

Київ.

● *Нелікарські поради.*

Так, шкодить. Дитині, якій доводиться довго терпіти, загрожують, крім усіляких захворювань, і неприємності у вигляді калюжі під партою. Цьому неподобству у школі ви, батьки, мусите покласти край.

* * *

Звідки в Україні з'явився туберкульоз, про який мовчали десятиліттями? Розумію, на Чукотці, де я жив 8 років, ця хвороба була, так би мовити, логічною. Місцеві мешканці, надто оленеводи, ведуть специфічний спосіб життя, вживають здебільшого оленину, передають, нарешті, туберкульоз від батька дитині. А в нас? Після війни зрозуміло —антисанітарія, недоїдання. Тепер що?

Іван ЛАВРЕНТЬЄВ.

Петромихайлівка
Запорізької області.

● *Замість коментаря.*

Ще Гіппократ сказав: «Людина народжується здоровою, усі хвороби приходять до неї з їжею».

Ви нам писали...

Напустили туману

На лист Лариси Я., який виявився фальсифікованим, повідомляємо, що в обласній психіатричній лікарні №1 на виконання постанов Верховної Ради, Кабінету міністрів України щодо приведення штатів і контингентів у відповідність до виділених коштів на початок року було підписано наказ про реорганізацію відділень лікарні й роботу за новим штатним розкладом.

Скорочення штату й чисельності працівників психіатричної лікарні проведено без порушень вимог КЗпП України. Згідно з наказом було звільнено 106 працівників, що становить 11,2 відсотка від загальної кількості працівників, у тому числі 90 осіб пенсійного віку.

З 20 лютого 1997 року в лікарню прийнято на роботу лише двох молодих спеціалістів з цільовими направленнями управління охорони здоров'я. З молодшого та адміністративно-господарського персоналу не прийнято жодної людини.

Усім працівникам, яких скорочено, видано належні їм гроші.

Олександр Заярнюк,
заступник голови облдержадміністрації.

Хмельницький.

Світлим рядком

Зберегли доброту

Незабаром мені вісімдесят років, пройшов усю війну, як кажуть, від дзвінка до дзвінка, від західних кордонів до Москви і назад до Одера. За бойові заслуги маю багато нагород, є й поранення. На старості літ вони особливо відчутні й потребують лікування. І як приємно, що, незважаючи на сьогоднішню матеріальну скруту, медичні працівники зберегли свою доброту у ставленні до хворих, увагу й повагу. Мені випало щастя одержати путівку в госпіталь, що в селі Цибля-1 Переяслав-Хмельницького району Київської області. Через вашу газету хочу висловити вдячність усім працівникам неврологічного відділення госпіталю і побажати їм усього найкращого в житті.

З повагою

С. БАЛТЕР,
інвалід Великої Вітчизняної війни.

Ужгород.

У Херсон до Гурова

«Шановна редакціє, прочитала в «Голосі України» про лікаря Гурова, його оригінальні ліки, що допомагають позбутися тяжкої хвороби — псоріазу. Посприяйте тому, щоб зв'язатися з ним...»

П. МИХАЙЛОВА.

Тиврів
Вінницької області».

Подібні листи надійшли з Житомира, Львова, Донецька, Запоріжжя. Люди просять розповісти про роботу лікаря докладніше

Ми передали ці листи в корпункт газети в Херсонській області. Ось що повідомляє наш власний кореспондент.

Нещодавно в Херсоні з'явилися рідкісні ліки у красивій упаковці — оригінальний бальзам Гурова. Пляшечка з маслянистою рідиною, залита сургучем, до якої додається докладна інструкція та інформація від автора. Це сучасний варіант тер'яку знаменитого Авіценни — препарату, яким можна виліковувати хворих на псоріаз. Нагадаємо, що бальзам, на створення якого Валерій Миколайович Гуров витратив понад десять років, пройшов успішне випробування в медичних закладах. Його ефективний вплив відчули вже сотні пацієнтів.

—Валерію Миколайовичу, що змінилося у вашій практиці відтоді, як «Голос України» опублікував розповідь про ваші пошуки?

— Відкрив ще один кабінет для приймання хворих, узяв додатково двох лікарів, щоб упоратися з напливом пацієнтів. Беру гроші з клієнтів лише за бальзам, ціна помірна. Хоча його приготування — досить складна справа.

—Що маєте на увазі?

—Свого часу в пошуках основних компонентів для бальзаму був у Бурятії, на Далекому Сході, ще в деяких місцях. Сізнаюся: продав батьківський будинок, щоб мати кошти для подорожей. Сьогодні за сировину, яку постачають мені звідти заготівельники, викладаю великі гроші. Протягом року вдається приготувати ліків тільки для 100 — 150 чоловік. Тому прагну допомогти саме тим, хто найбільше цього потребує.

—Чув, вам влаштували перевірку, щоб з'ясувати правдивість інформації про ефективність лікування, і надіслали до кабінету безнадійно хворих. Чим це закінчилося?

—Щось подібне справді було. Люди одужали, дуже мені дякували.

Запам'ятався випадок з Юрієм Кімом. Цей 60-річний чоловік прийшов до мене на милицях. Без знеболючих засобів він уже не міг обходитися. А тепер Юрій Федорович полишив милиці, повернувся до нормального життя. Таким, як він, налаштованим на перемогу, тим, хто відкидає розпач, я готовий допомагати.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Крик душі

Сім бід на один обід

Моя дочка — інвалід першої групи з дитинства, в даний час перебуває на лікуванні в Ізмаїльській міській лікарні. До всіх хвороб додалася ще одна — інсульт. Не можу передати словами батьківське горе, коли все життя на твоїх руках, на твоєму утриманні хвора дитина.

Усі біди легше було б перенести, якби були гроші. Вони є: на перше січня 1992 року на її ощадній книжці було 10850 радянських карбованців. Але їх немає, бо після грабіжницьких реформ тепер там аж 6 гривень 41 копійка. Ви думаєте, що ті гроші легко давалися? Недоїдали, недосипали, бо не знали, що буде з дочкою після нашої смерті. Тепер мені грошей не дають. Обіцяли, що як тільки затвердять бюджет, то й видадуть. Бюджет затвердили, а мені знову відмовляють. За що я маю купувати ліки доньці? За що харчуватися? Цілий рік збирав гроші на штани, бо старі вже розірвалися, а замість них купив ліки за повну вартість, хоч належить за половину.

У лікарню лягати — теж потрібні свої медикаменти, продукти, білизна. Чи хоч хто-небудь може мене зрозуміти? Донька вмирає, а я безсилий... До кого звертатися, звідки чекати допомоги? На мої листи не відповідає ніхто, чи, може, їх читають не люди?

Н. СИНЯКОВ,
інвалід II групи Великої Вітчизняної війни,
пенсіонер.

Ізмаїл
Одеської області.

Оце так турбота!

Лікарем я пропрацював 40 років. Усього довелося побачити, але такого стану, як нині в медицині, не пам'ятаю. З допомогою населення трьох сіл в лікарню за бартером за картоплю завезли 45 тонн вугілля. Забезпечили її м'ясом, крупами, олією, борошном, чим здешевили вартість перебування хворого. З бюджету не одержали грошей навіть на медикаменти для невідкладної допомоги. Затримки з виплатою зарплати затягнулися на кілька місяців. Тепер до того ж постало питання про закриття лікарні, перетворення її на амбулаторію.

Як же бути пенсіонерам?

М. ЛІСОГОР,
головний лікар Сокиринської дільничної лікарні.

Срібнянський район
Чернігівської області.

Купіть собі «мерса»

Одного разу, кинувши палити, сів я за розрахунки: скільки ж заощаджу за рік коштів. Про здоров'я не кажу: давно доведено, що паління небезпечне і скорочує наше існування. Отже, за рік я висмоктував 365 пачок цигарок. Вартість однієї «Прими» — 30 копійок. Мені 30. Отже, за 40 років (а я, сподіваюся, доживу до 70-ліття) заощадну щонайменше 2500 доларів.

А якщо не зловживати алкоголем і не переїдати... Заощаджених коштів вистачить на солідну нерухомість —будинок чи машину.

От тільки не певен, що здоров'я вдасться зберегти. За нинішнього довкілля й нашого харчування здоровеньким не помреш.

Степан СТРІХАР.

Маріуполь.

Може, нам хтось порадить?

Моїй онучці 10 років. Вона не навчається. Щось незрозуміле коїться з її здоров'ям. Лежала в різних лікарнях Одеси, були ми в Києві в інституті Амосова, але лікарі тільки руками розводять і кажуть, що нічого подібного в них у практиці ще не було і нічим допомогти не можуть. Вся біда в тому, що в неї почало боліти серце і кожні 10—15 хвилин стаються серцеві напади, які тривають 1,5—2 хвилини. Не можемо їй допомогти, ніякі ліки не знімають біль. Зроблено всі аналізи, але ніхто нічим зарадити не може. Прошу вас, надрукуйте мого листа, може, хтось прочитає і згадає, що в його практиці було щось подібне.

Будемо дуже вдячні всім, хто відгукнеться на наш біль.

Г. ГУМЕНЮК.

Ізмаїл.
(Адреса в редакції).

Комусь це вигідно...

Працюю в Краснодонській міській лікарні. Не отримую заробітну плату дев'ять місяців. Адміністрація лікарні передала списки працівників у комерційні магазини і категорично наполягає на тому, щоб ми там обслуговувалися за рахунок зарплати. Але в них ціни в півтора-два рази вищі, ніж в державних. Чому люди повинні купувати те, на що їм вказують, якщо необхідні зовсім інші товари: вугілля, дрова, взути-одягнути дітей. А головний лікар і головний бухгалтер заявляють, що гроші не будуть виплачувати тим, хто не отоварюватиметься в цих магазинах.

Хіба мають право керівники розпоряджатися нашими грішми і вказувати, що нам робити? Втрачаю надію, що коли-небудь одержу заробітну плату, якщо нами й далі керуватимуть такі «доброзичливці». Вибачте, підписатися не можу, боюся переслідувань керівництва.

Краснодон
Луганської області.

«Схаменіться, будьте люди»

Я живу в будинку для ветеранів. У нас немає ліків для підтримки здоров'я покалічених учасників боїв. Потрібні ліки можна придбати тільки за гроші, а де вони в нас візьмуться?

Харчування теж недостатнє.

Я розумію, що в таких умовах перебуваємо не тільки ми. Але найбільша біда навіть не в наших умовах, а в тому, що керівники України і керівники на місцях наче змовилися й не помічають, що відбувається навкруг. Тарас Шевченко з подібного приводу казав: «Схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде!..»

Григорій ФУРМАНОВ,
ветеран.

Медведівка
Чигиринського району
Черкаської області.

ПОНЕДІЛОК, 8 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Мультфільм на замовлення
16.45 Фінансовий зріз
17.10 Палітра. Ю. Новіков
17.40 І тільки музика
17.55 Камертон душі
18.20 Д/ф «Острів Рюген»
18.50 Фінансовий огляд
19.00 УТН
19.15 Саме той
19.35 Національний хіт-парад
19.40 Секрети вічності. «І любощі і чари»
20.15 Анонс
20.20 Телеканал «Право»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.30 Національний хіт-парад
21.35 Спортивний канал
23.25 Національний хіт-парад
23.30 УТН
23.40 Анонс
23.45 Х/т «Два гусари», 1-2 с.

УТ-2

Увага: профілактика передавача

17.00 Освітній канал: Українська література. Микола Зеров. Сторінки творчості. Історія України. Київ архітектурний. X-XIII ст.
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки», 247 с.
18.30 Телесеріал «Династія», 6 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Продовження серіалу «Доктор Квін», с. 45
21.00 Ток-шоу Миколи Вересня «Табу»
21.30 Прем'єра серіалу «Цілком таємно», с. 2
22.30 Олександр Ягольник представляє музичний конкурс «Пісня року»
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 «Монологи» — програма Віталія Вульфа «Срібна куля»

УТ-3

«ІНТЕР»

18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Серіал «Полтергейст-2».
21.50 Тема.
22.30 Інтерновини.
22.45 «Паризькі таємниці» Е. Рязанова. Анук Еме.
23.30 В. Долганов у програмі «Аспекти».
23.45 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.55 Нічний канал. В. Марецька у відродженому шедеврі «Дім на Трубній».
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

17.05 Анонс.
17.10 Постскриптум.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог». 6 серія.
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

06.30 Програма передач
06.35 Створи своє обличчя
06.50 «Антресолька»
07.05 СІТ
07.25 Пісня дня. Катя Бужинська
07.30Т/с «Професіонали»

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.50 Муз. пауза
09.00 Чорний квадрат

ТЕТ

09.30 Плюс-мінус Ікс
10.10 Т/с «Інспектор Фрост»
11.05 Концерт Едіти П'єхи в Києві
12.10 Джаз-степ-танц-клас! Урок 1
12.15 Стиль від «Ельзи»
12.45 Т/с «Спрага», с. 6
13.15 TV-шоп
13.30 Т/с «Спрага», с. 7

КИЇВ

14.00 Тіп-топ
14.30 Сімейний альбом
15.00 Х/ф «Комісар поліції звинувачує»

ТЕТ

16.30 М/ф
17.15 Світ електронних розваг
17.45 СЕГА-острів
18.00 Т/с «Професіонали»
18.55 Історія шпіонажу
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. Катя Бужинська
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Муз. пауза
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Манія величі»
23.35 Поїхали
23.50 Комп'ютер X
00.15 Т/с «Кобра», с.14
00.05 Привіт... завтра. L-клуб

ВІВТОРОК, 9 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Свічадо
09.30 Мультфільм
09.40 Телеканал «Право»
10.00 УТН
10.10 Футбол від «УТН»
10.40 Канал «М». Малята
11.10 Класік-прем'єр
12.10 Служу народу України
12.40 Дайджест економічних новин
13.00 УТН
13.10 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 4
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Мигалки
16.45 М/ф «Кармен»
17.15 Львівські Гамлети
17.45 Анонс
17.50 Джазові вітражі
18.10 Д/ф «Крила України»
18.40 Національний хіт-парад
18.45 Фінансовий огляд
18.55 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» — «Прикарпаття» У перерві УТН
20.50 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Вісник уряду
22.00 Національний хіт-парад
22.05 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 5
23.10 Національний хіт-парад
23.15 УТН
23.25 Анонс
23.30 Х/ф «Дім, що побудував Свіфт», с. 1-2

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз», с.4
09.15 Серіал «Марія», с. 6

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Д/ф «Володимир Салійленко»
10.25 Закон є закон
10.30 Х/ф «Обітниця»
11.40 Шкільний екран: Зарубіжна література. 6 клас. Боги та люди в міфах народів світу
12.10 Від «Перехрестя» — до успіху
12.35 Весь світ театр. Ювілейний сезон театру драми і комедії
13.05 Закон є закон
13.10 Віч-на-віч з Кубою
13.45 Школа клоунів
14.00 Фільм-вистава «Три ідеальні подружжя». Ч. 1
14.50 Закон є закон
14.55 Прогноз погоди
17.00 Освітній канал: Музика. Творчість Я. Степового. Історія України. Київ архітектурний. XIV-XVII ст.
17.50 Прогноз погоди
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки», 248 с.
18.30 Телесеріал «Династія», 7 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє Джеймі Лі Кертіс у гостросюжетному фільмі «Воронована сталь»
21.45 Шоу довгоносиків
22.15 Серіал «Район Мелроуз», с. 4
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.05 Мелорама.
09.35 Гумористичний серіал «Полуничка». «Спірітичний сеанс».
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 М. Ульянов та Є. Євстигнєєв у фільмі «Дім, в якому я живу».
22.30 Інтерновини.
22.45 Вітражі.
23.35 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.45 Музичні новини.
00.00 Нічний канал. Магія: світ надприродного.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог».6 серія.
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог». 7 серія.
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

07.00 Програма передач
07.05 35 хвилин джазу
07.35 «Антресолька»
07.50 СІТ
08.10 Пісня дня. «Руст»
08.15 Міські новини

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Комп'ютер X
09.00 L-клуб
09.40 Сімейний альбом
10.10 Х/ф «Нікудишній»
11.40 Кіногороскоп
12.10 Візитка
12.20 Муз. пауза

ТЕТ

12.30 М/ф
12.40 Джаз-степ-танц-клас! Урок 1
12.45 Т/с «Спрага», с. 7
13.15 TV-шоп
13.30 Т/с «Спрага», с. 8
14.35 Вустами немовляти
15.05 Посольства в Україні представляють. Китай
15.35 Т/с «Багс. Електронні жучки», с. 19

КИЇВ

16.30 Єралаш
16.40 Комп'ютер X
17.00 Т/с «Кобра», с 14
17.50 В. Щербачов представляє...
18.20 Візитка
18.30 Муз. пауза
18.40 Стиль життя — «The Natural Way»
19.00 Т/с «Зухвалі й гарні»
19.55 Обличчя
20.10 Все про податки

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. «Руст»
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини
21.30 Т/с «Професіонали»
22.35 Новини шоу-бізнесу
23.05 «01, 02, 03»
23.45 Ім'я

СЕРЕДА, 10 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Сто чудес світу
09.15 Танцклуб Донецька запрошує
10.00 УТН
10.10 Нове покоління
10.55 Хочу стати зіркою
11.15 Канал «М». Малята
11.45 В/ф «Підприємництво: вчора, сьогодні і?»
12.10 Село і люди
12.40 Дайджест економічних новин
13.00 УТН
13.10 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 5
14.15 Оранта
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Карусель і капуста
16.30 І тільки музика
16.40 Дика природа України
16.55 Д/ф «Гурзуф»
17.25 Усе про кіно. Кость Степанков
17.55 З життя справжніх чоловіків
18.25 І тільки музика
18.35 Вісник енергетики
18.50 Фінансовий огляд
19.00 УТН
19.15 Саме той
19.35 Анонс
19.40 Палітра. А. Франчук
19.50 Національний хіт-парад
20.20 Телеканал «Право»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Національний хіт-парад
21.45 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с.06
22.50 Національний хіт-парад
22.55 УТН
23.05 Анонс
23.10 День Одеси. Концертна програма. Ч. 1
00.25 Х/ф «Де те бісове золото»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз», с. 5
09.15 Серіал «Марія», с.7

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Відкрита віза
10.25 Весняний ринок
10.40 П. І. Чайковський. «Пікова дама». Вистава Національної опери України. Дія 1
11.40 Шкільний екран: Українська література. 2 клас. Б.-І. Антонич «Перстені молодості»
12.10 Закон є закон
12.15 Д/ф «Народження українського німого кіно»
13.15 Хто в домі хазяїн?
13.45 Закон є закон
13.50 М/ф «Найсолодша диня»
14.00 Фільм-вистава «Три ідеальні подружжя». Ч. 2
14.55 Закон є закон
15.00 Прогноз погоди
17.00 Освітній канал: Історія України. Трипільська спадщина. Зарубіжна література. Сергій Єсенін
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки», 249 с.
18.30 Телесеріал «Династія», 8 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма Анатолія Борсюка «Кіноностальгія» представляє О. Басилашвілі в фільмі «Осінній марафон»
22.15 Серіал «Район Мелроуз», 5 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Програма Ольги Герасим'юк «Проти ночі»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Ранкове ревю.
07.40 Фан-клуб.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.10 В. Долганов у програмі «Аспекти».
09.25 Гумористичний серіал «Полуничка». «Троє чоловіків і одна жінка».
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Ж. Болотова та Р. Адомайтіс у фільмі «З життя відпочиваючих».
22.30 Інтерновини.
22.45 Щоб пам'ятали... С. Столяров.
23.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.40 Нічний канал. Музично-розважальна програма «Хіт-рік».
00.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог». 7 серія.
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог». 8 серія.
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

06.30 Программа передач
06.35 СІТ
06.55 Пісня дня. Ангел
07.00 Міські новини
07.10 «Антресолька»
07.30 Т/с «Професіонали»

КИЇВ

08.30 Муз. пауза
08.45 В. Щербачов представляє
09.15 Комп'ютер X

ТЕТ

09.30 «01, 02, 03»
09.40 Співає Ольга Крюкова
10.15 Т/с «Робот-поліцейський»
11.15 Новини шоу-бізнесу
11.45 35 хвилин джазу
12.20 Домус
12.40 Джаз-степ-танц-клас! Урок 1
12.45 Т/с «Спрага», с. 8
13.15 Кулінарні подорожі з Борисом Бурдою
13.30 Т/с «Спрага», с.09

КИЇВ

14.00 Т/с»Зухвалі й гарні»
14.55 Обличчя
15.10 Незваний гість
15.30 Сімейний альбом
16.00 А ми самі з вусами

ТЕТ

16.30 М/ф
16.40 «Акваріуму» — 25 років!, ч. 1
17.40 СЕГА-острів
17.55 TV-шоп
18.00 Т/с «Літаючі лікарі»
18.55 TV-шоп
19.00 Т/с «Професіонали»
19.55 Зірковий шлях
20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. Ангел
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Муз. пауза
21.40 Що? Де? Почому?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Один проклятий день в пеклі»
23.25 Вернісаж
23.40 Комп'ютер X
23.55 Т/с «Кобра», с. 15
0.45 Привіт... завтра

ЧЕТВЕР, 11 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Відкриваємо Біблію
09.30 І тільки музика
09.40 Телеканал «Право»
10.00 УТН
10.10 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
10.40 Д/ф «Тетяна, княгиня Меттерніх і Рейнгау»
11.10 Співає народна артистка України А. Кудлай
11.25 Х/ф «Дім, що побудував Свіфт», с. 1
12.40 Дайджест економічних новин
13.00 УТН
13.10 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 6
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Хочу стати зіркою
16.35 Д/ф «Сповідь перед учителем». Ч. 1
17.25 Анонс
17.30 Секрети вічності
18.00 Д/ф «Ейфель та його вежа»
18.50 Фінансовий огляд
19.00 УТН
19.15 Саме той
19.35 Національний хіт-парад
19.40 Маски-шоу
20.15 Анонс
20.20 Телеканал «Право»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 7
22.55 Національний хіт-парад
23.00 УТН
23.10 Анонс
23.15 День Одеси. Концертна програма. Ч. 2
00.30 Х/ф «Слова на віконному склі»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз», с. 6
09.15 Серіал «Марія», с. 8

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.40 П. І. Чайковський. «Пікова дама». Вистава Національної опери України. Дія 2-3
11.35 Закон є закон
11.40 Шкільний екран: Історія України. 5 клас. У стародавньому Києві
12.10 Закон є закон
12.15 Д/ф «Становлення українського німого кіно»
13.15 Міс Дон
14.05 Фільм-в ідеальні п 3
15.00 Закон є
15.05 Прогноз
17.00 Освітній ська літер ліш «97» тератур лова
17.55 Закон є

Студія «

18.00 Молоді «Перші по с.
18.30 Телесер тія», 9 с.
19.30 ТСН: тел ба новин зур
20.00 Майкл Й да та пр ниц «Таємниц с.
21.45 Політичн лава Піхо кут»
22.15 Серіал уз», 6 с.
23.15 ТСН: тел ба новин саренком
23.30 Серіал ків», 24 с

УТ

«ІН

07.00 рнов
07.10 Телеран
08.00 Інтернов
08.10 Прогноз
08.20 Телевізі служба.
08.30 Серіал ім'я Доля
09.10 Вітражі.
10.00 - 18.45 ла та тел
18.45 Інтервіст
18.55 Серіал ім'я Доля
19.35 Телеві нальний ство». «Л ва». Філь
20.00 Інформ ма «Час»
20.50 Вечірня
21.00 Детек «Водяні
21.45 Моя сім
22.30 Інтерно
22.4 ок-шо XXI ві
23.20 Телевіз служба.
23.30 Музичні
23.45 Мелодр грані». подівані лі». 1 се
01.10 Прогноз

КД

10.00 Анонс.
10.05 За київ
10.30 Худ. фі рог». 8 с
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фі рог».09
18.20 За київ

«ТЕТ»

07.00 Програ
07.05 Це —
07.35 «Антр
07.50 СІТ
08.10 Пісня д Клімашенко
8.15 Міські

К

08.00 30 хв.
08 .45 Хреща
09.00 Поїхал
09.25 Що? Д
09.30 Комп'ю
09.45 Сімейн
10.15 Х/ф «
11.40 Чорний
12.10 Незван
12.30 М/ф
12.40 Джаз Урок 1
12.45 Т/с «
13.15 TV-шо
13.30 Т/с «
14.00 Я — п
15.00 «Акв років!
16.00 Зіркові

-97. Ч. 1
става «Три
дружжя». Ч.

кон
огди
нал: Україн-
ура. М. Ку-
арубіжна лі-
айки І. Кри-

кон
+ 1»
ний серіал
лунки», 250

л «Динас-

ізійна служ-
Аллою Ма-

к, Енді Мак-
ен Кі у
Сахари», 3-4

шоу В'ячес-
ека «П'ятий

айон Мелро-

ізійна служ-
Ігорем Слі-

Зона сутін-

и.
годи.
а патрульна
уація.
Дівчина на

рограми об-
регі них
й.

Дівчина на

ний кримі-
ріал «Слід-
анська спра-
2. 5 серія.
йна програ-

зка.
ний серіал
ри».

и.
«Чорний

патрульна
уація.
овини.
«Життя на
м 2. «Нес-
вороти до-

огоди.

РК

им часом.
«Милий во-
я.

«Милий во-
я.
им часом.

«КИЇВ»

а передач

ька»

Діма

ини

пауза

Почому?
Х
льбом
величі»
драт
гість

еп-танц-клас!

ага», с. 9

ага», с. 10
ятник собі...
иму» — 25
шлях

КИЇВ

16.30 Єралаш
16.40 Муз. пауза
17.00 Т/с «Кобра», с. 15
17.55 Кіногороскоп
18.25 Комп'ютер Х
18.40 Стиль життя — «The Natural Way»
19.00 Т/с «Зухвалі й гарні»
20.00 «K. I. S. S.» — серйозно про комп'ютери
20.15 Візитка

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. Діма Клімашенко
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини
21.30 Для тих, хто хоче схуднути
21.45 Х/ф «Мандрівник»
23.50 Світ електронних розваг

П'ЯТНИЦЯ, 12 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Т/ф
09.10 «На хвилях Світязя». Фестиваль української естрадної пісні
09.40 Телеканал «Право»
10.00 УТН
10.10 CFI представляє: мультфільм «Історія солдата»
11.05 Балети на музику Россіні
11.35 Х/ф «Дім, що побудував Свіфт», с. 2
12.40 Дайджест економічних новин
13.00 УТН
13.10 Х/ф «Злочин з багатьма невідомими», с. 7
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Нові імена. «Непосида» в Артеці
16.40 Д/ф «Сповідь перед учителем». Ч. 2
17.30 Весь світ театру
18.00 Футбол. Чемпіонат України. «Карпати» — «Ворскла» У перерві УТН
19.45 Трамвай бажань
20.15 Анонс
20.20 Телеканал «Право»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Національний хіт-парад
21.45 Х/ф «Овід», с. 1
22.50 Нове покоління
23.35 Національний хіт-парад
23.40 УТН
23.50 Анонс
23.55 Співає народна артистка України Р. Кириченко
00.35 Х/ф «Снайпер»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Прем'єра серіалу «Саванна», с. 2
09.15 Серіал «Марія», с.09

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Х/ф «Фаворит», с. 1-2
12.15 Закон є закон
12.20 Д/ф «Розквіт українського німого кіно»
13.20 Міс Донбас-97. Ч. 2
14.05 Закон є закон
14.10 Кордон
14.40 Левко Колодуб. Турівські пісні
14.55 Закон є закон
15.00 Прогноз погоди
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки», 251 с.
18.30 Телесеріал «Династія», 10 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Прем'єра серіалу «Саванна», с. 2
21.00 Юлія Меншова в ток-шоу «Я — сама»
22.00 Прем'єра серіалу «Агентство моделей», с. 2
23.00 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.10 Відоме та невідоме, історія та сучасність у програмі Юрія Макарова «Телеманія»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Інтерновини.
07.10 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.05 Джентльмен-шоу.
09.35 Телевізійний кримінальний серіал «Слідство». «Луганська справа». Фільм 2. 5 серія.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Помста за батька у детективному серіалі «Суворо на південь».
21.50 Кумири, кумири... Раймонд Паулс.
22.30 Інтерновини.
22.45 Спорт-тайм.
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Розважальна програма «Нічний будильник».
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Худ. фільм «Милий ворог». 9 серія.
17.25 Анонс.
17.30 Худ. фільм «Милий ворог». 10 серія.
18.20 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

06.30 Програма передач
06.35 СІТ
06.55 Пісня дня. Ані Лорак
07.00 Міські новини
07.10 «Антресолька»
07.30 Т/с «Професіонали»

КИЇВ

08.30 Муз. пауза
08 .45 Комп'ютер Х
09.00 Тіп-топ

ТЕТ

09.30 Спортивне сузір'я
10.00 Х/ф «Мандрівник»
12.10 Світ електронних розваг
12.40 Джаз-степ-танц-клас! Урок 1
12.45 Т/с «Спрага», с. 10
13.15 TV-шоп
13.30 Т/с «Спрага», с. 11

КИЇВ

14.00 Т/с «Зухвалі й гарні»
15.00 Сімейний альбом
15.30 Стиль життя — «The Natural Way»
15.45 А ми самі з вусами
16.15 «K. I. S. S.» — серйозно про комп'ютери

ТЕТ

16.30 Душа до душі
17.00 Світ Аліси
17.25 СЕГА-острів
17.40 М/ф
17.55 TV-шоп
18.00 Т/с «Професіонали»
18.55 TV-шоп
19.00 Т/с «Інспектор Фрост»
19.55 Це — МИ!
20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. Ані Лорак
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Муз. пауза
21.40 Що? Де? Почому?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Містер мамочка»
23.30 Чорний квадрат
00.00 Комп'ютер Х
00.15 Т/с «Кобра», с. 16
01.05 Привіт... завтра

СУБОТА, 13 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 УТН
07.45 Гімнастика
07.55 І тільки музика
08.05 Фестиваль «Золоте курча». Х/ф «Життя та пригоди чотирьох друзів». с. 1-2
09.05 Анонс
09.10 Один із тисячі уроків
09.35 Національний хіт-парад
09.40 Телеканал «Право»
10.00 УТН
10.10 Маски-шоу
10.45 Веселий ринок
11.00 Хто в домі хазяїн?
11.30 Свічадо
12.00 Канал «М». Малята
12.30 Сім«Я»
13.00 УТН
13.10 Грає державний камерний ансамбль «Київські солісти»
13.50 Усе про кіно. Сергій Параджанов
14.20 Мигалки
14.50 Оранта
15.20 Спочатку було слово. Галина Тарасюк
15.50 УТН
16.00 Футбол. Чемпіонат України. «Чорноморець» — «Нива» (Одеса) У перерві: І тільки музика
17.50 Україна сьогодні
18.20 Інвестор в країні
18.30 Вікно в Америку
19.00 УТН
19.15 Від «Перехрестя» — до успіху
19.45 Бути жінкою
20.05 Національний хіт-парад
20.35 Анонс
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Національний хіт-парад
21.45 Х/ф «Овід», с. 2
22.50 Автошоу
23.15 CFI представляє: «Найкращі цирки світу». 15 сезон цирку Скотта
00.45 Національний хіт-парад
00.50 УТН
01.00 Анонс
01.05 Молодь за Конституцію. Музична програма

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»
07.30 Програма «Імперія кіно» представляє фільм Г. Данелії «Осінній марафон»
09.15 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Шлях до ринку. Проблеми газової промисловості в Україні
10.30 Д. т/ф «Єргаки»
10.40 Візок казок
10.55 Закон є закон
11.00 Національний хіт-парад України. «Сніданок меломана»
11.30 Гедеон Ріхтер представляє...
11.40 Закон є закон
11.45 Клуб 700
12.15 Родина
12.45 КВН-концерт
13.45 М/ф «Крилатий вісничок»
13.55 Закон є закон
14.00 Х/ф «Дике кохання»
16.00 Школа клоунів
16.15 Прогноз погоди
16.20 Теніс. Міжнародний турнір. UMC CUP-97. Півфінали
17.00 Молодіжний канал
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Ігрове шоу «Ключі від форту «Буайар», 54-а гра
19.30 ТСН: телевізійна служба новин
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє Алена Делона у фільмі «Зорро»
22.15 Гостросюжетний телесеріал «Поліцейський з Лос-Анджелеса», 21 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 Інтерновини.
09.40 Ранкове ревю.
10.00 Прогноз погоди.
10.10 Дітвора.
10.40 Ранкова пошта.
11.10 Смак.
11.30 «Каламбур». Гумористичний журнал.
12.00 PRO UKRAINE.
12.35 Фільм-казка «Старий Хоттабич».
14.00 - 16.30 Програми обласних і регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер» — анонс.
16.35 Мультсеріал «Король Артур і квадратні лицарі круглого столу».
17.00 Гумористичний серіал «Полуничка». «Чайник».
17.30 Футбол. Огляд чемпіонату Англії.
18.15 Маска смерті у детективному серіалі «Суворо на південь».
20.00 Інформаційна програма «Час».
21.00 Золота серія. В. Меркур'єв та Є. Леонов у музичній комедії «Черемушки».
22.40 Інтерновини.
22.55 Брейн-ринг на каналі «Інтер».
23.40 Краща двадцятка.
00.20 Нічний канал. Мелодрама «Життя на грані». Фільм 2. «Жіночі мрії бувають марними». 2 серія.
01.55 Прогноз погоди.

КДРТРК

09.05 За київським часом.
14.00 Єралаш.
14.10 Фільм-вистава «Червоні черевички».
15.30 Бумеранг.
16.00 Єралаш.
16.10 За київським часом.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

07.00 Програма передач
07.05 Зірковий шлях
07.35 «Антресолька»
07.50 СІТ
08.10 Пісня дня. Гість програми
08 .15 Міські новини

КИЇВ

08.30 Муз. пауза
08.45 Комп'ютер Х
09.00 Хрещатик
09.15 Медичний тижневик
09.45 Що? Де? Почому?
09.55 В. Щербачов представляє
10.25 Х/ф «Один проклятий день у пеклі»
12.00 А ми самі з вусами

ТЕТ

12.30 Світ людини. Медицина
13.00 Кулінарні подорожі з Борисом Бурдою
13.10 Д. Харитонов представляє. Диявольська імперія
13.40 Грає біг-бенд Марка Резницького
15.05 Безсмертні скарби України
15.35 Т/с «Професіонали»

КИЇВ

16.30 Візитка
16.40 Комп'ютер Х
18.00 Поїхали
Міжнародна редакція представляє
18.30 Київ. Україна. Світ.
19.00 Вікно в Британію
20.00 Кіногороскоп

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Пісня дня. Гість програми
21.05 «Антресолька»
21.20 Міські новини
21.30 Т/с «Професіонали»
22.40 Поп-стоп
23.15 Щоденник фестивалю «Золота Ера»
23.45 Пост

НЕДІЛЯ, 14 ВЕРЕСНЯ

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 УТН
07.45 Гімнастика
07.55 Українське спортлото
08.00 Фестиваль «Золоте курча». Х/ф «Життя та пригоди чотирьох друзів», с. 3-4
09.00 Зірки опери. Із циклу «В сузір'ї муз»
09.30 Село і люди
10.00 УТН
10.10 Національний хіт-парад
10.15 Служу народу України
10.45 «П'ятий кут»
11.15 Карусель і капуста
11.30 Канал «М». Малята
12.00 М/ф на замовлення
12.30 Сімейний лікар
13.00 УТН
13.10 О. Герман. «Він та вона» Вистава Київського театру драми і комедії
14.20 Нові імена
15.00 Музична пошта
15.30 Відкриваємо Біблію
16.00 УТН
16.10 Реальність неможливого. Авторська програма А. Дмитрука
16.40 Монітор
17.10 Классік-прем'єр
18.10 Надвечір'я
18.40 Анонс
18.45 Сто чудес світу
19.00 УТН
19.15 Фант-лото «Надія»
19.45 Наші за кордоном
20.05 Анонс
20.10 Національний хіт-парад
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Х/ф «Овід», с. 3
22.45 Спортарена
23.15 «На хвилях Світязя». Фестиваль української естрадної пісні
23.45 Національний хіт-парад
23.50 УТН
00.00 Анонс
00.05 Д/ф «Театр Параджанова»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Чак Норріс у серіалі «Уокер — техаський рейнджер», 23 с.
08.00 У світі пригод та фантастики: серіал для дітей «Джош Кірбі — воїн часу», с. 2
09.15 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Україна аграрна
10.20 Автошоу
10.45 Шоу самотнього холостяка
11.05 Національний хіт-парад України. Мої зірки
11.35 Закон є закон
11.40 Недільна школа розваг
11.55 Прогноз погоди
12.00 Ранкова недільна проповідь
12.30 З любов'ю
12.55 Закон є закон
13.00 Клуб «Суперкниги»
13.20 М/ф
13.40 Яхад
14.10 Х/ф «Операція «Контракт»
15.35 Сюжети вільного міста
15.55 Закон є закон
16.00 Відкрита віза
16.20 Теніс. Міжнародний турнір. UMC CUP-97. Фінали
17.00 Молодіжний канал
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Новий пригодницький серіал «Геркулес: героїчні пригоди», 10 с.
19.00 Програма «Імперія кіно» представляє Кім Бесінджер у пригодницькому фільмі «Справжня Маккой»
21.00 Гумористична програма «Городок»
21.30 «Післямова» Інформаційно-аналітична програма Олександра Ткаченка
22.15 Чак Норріс у серіалі «Уокер — техаський рейнджер», 24 с.
23.15 Світ молодіжних спокус у програмі Сергія Лисенка «Термінал»

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 Інтерновини.
09.45 Прогноз погоди.
09.55 На перший погляд.
10.15 У світі тварин.
10.50 Фан-клуб.
11.10 Доки всі вдома.
11.40 Ранкова зірка.
12.15 Планета Здоров'я.
12.45 Підводна одіссея команди Кусто. «Скелі з моря».
13.30 Сміхопанорама.
14.00 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер» — анонс.
16.35 Мультсеріал «Король Артур і квадратні лицарі круглого столу».
17.00 Довгань-шоу.
17.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Моментальне фото».
18.00 Щасливий випадок.
18.50 Уїк-енд.
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Вісті тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 КВН-97.
22.55 Мелорама.
23.30 Футбол. Прем'єр-ліга. «Блекберн» — «Лідс Юнайтед».
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

09.10 За київським часом.
14.00 Єралаш.
14.10 Київські мініатюри.
14.35 Пілігрим.
15.05 Іншої ціни немає.
15.40 Людина на землі.
16.10 Постскриптум.

«ТЕТ» і «КИЇВ»

ТЕТ

06.25 Програма передач
06.30 Міські новини
06.40 Пісня місяця
06.50 «Антресолька»
07.3Т/с «Професіонали»

КИЇВ

098.30 Чорний квадрат
09.00 Комп'ютер Х

ТЕТ

09.30 Поп-стоп
10.00 М/ф
10.15 Джинсовий денді
10.40 Подорож з «ЯНОЮ»
11.00 Ірина Понаровська. Жінка завжди права
11.30 Світ електронних розваг
12.00 Це — МИ!
12.30 Спортивне сузір'я
13.00 Грає диксиленд «Чортенята»

КИЇВ

14.00 Тіп-топ
14.30 Поїхали
14.55 Арт-афіша
15.25 Молоде українське кіно представляє
15.55 Єралаш
16.15 Гарнізон

ТЕТ

16.30 Вустами немовляти
17.00 Ім'я. Лариса Кадочникова
18.00 Т/с «Професіонали»
19.00 Х/ф «Робот-поліцейський»
20.00 Стиль від «Ельзи»
20.30 СІТ. Відлуння тижня
20.50 Пісня місяця
21.10 Ноєв ковчег

КИЇВ

21.30 Що? Де? Почому?
21.40 Хрещатик
22.00 Х/ф «Шалені гонки»
23.40 Т/с «Кобра», с.17
23.25 Привіт... завтра

Сусіди, давайте жити дружно

Сьогодні у Вільнюсі розпочинається міжнародна конференція «Співіснування держав і добросусідські відносини — гарантія безпеки і стабільності в Європі». Форум організовано з ініціативи президентів Литви Альгірдаса Бразаускаса та Польщі Олександра Квасневського. У конференції візьмуть участь президенти 11 європейських держав, серед них Президент України Леонід Кучма, а також глава російського уряду.

Сьогоднішнє ранкове засідання пройде під девізом: «Вплив добросусідських відносин на безпеку і стабільність у Центральній та Східній Європі». Під час цього засідання виступить і Леонід Кучма. Згодом учасники зустрічі проведуть спільну пресконференцію. У другій половині дня на засіданні «Роль міжнародних інститутів та організацій у формуванні безпеки та стабільності Європи» мають виступити голова ОБСЄ, міністр закордонних справ Данії Нільс Хельвег Петерсен, президент Парламентської Асамблеї Ради Європи Лені Фішер, член Комісії Європейського союзу Аніта Градін.

На суботу намічено засідання «Примирення народів Європи після другої світової війни і перспективи співробітництва», а також «Вплив громадян і неурядових організацій на співіснування народів та добросусідські відносини».

Москва передсвяткова. Гуркіт тракторів

Сьогодні починаються триденні урочистості — святкування 850-річчя Москви. На глибоке переконання мера столиці Юрія Лужкова, «саме нині росіянам так необхідні грандіозні свята». Навряд чи російська глибинка, що задихається від неплатежів і стоїть на межі злиднів, поділяє переконання пана Лужкова. Але зміни і реконструкція дев'ятимільйонного міста за останні кілька років дійсно вражають.

Загальна риса, що поєднує будівельні роботи, виконувані урядом та комерційними структурами в переддень свята, — гігантоманія. Причому в усьому. Сум, витрачених на наведення шику, блиску й краси, офіційно не називають, але приблизні підрахунки здатні кинути в шок. Як і позбавлені смаку монументальні коні на Манежній площі, що мчать в екстазі в невідомому напрямку.

Проте більшість москвичів задовольняє таке завзяте наведення порядку в столиці. Чисті вулиці й відреставровані старі будинки не можуть не радувати око, якби не велика кількість «але», які я почула на центральних московських вулицях у передсвяткові дні.

«Такого порядку не було на вулицях давно, — з гордістю каже жінка похилого віку, що мешкає в Москві з 60-х. — Але... до чого така кількість новомодних пам'ятників, багато з яких, як кажуть, ані до розуму, ані до серця. Вони спотворюють вигляд, що відкривається зі старовинних вуличок, і викликають відвертий сміх у туристів». Важко не погодитися з нею, коли бачиш грандіозні творіння на Москва-ріці — пам'ятник Петрові І: на крихітному кораблику величезна фігура царя з грамотою в руках і все «це» височіє на піраміді з «невідомо чого» з мачтами і прапорами, стовпами й іншим залізяччям, що стирчить. Нетямущому зівакі насамперед прийде в голову, що це монумент на честь Гулівера.

«Лужков змінив нічну Москву — не без захоплення зазначають студенти МДУ. — Вишукане підсвічування будинків, дерев, фонтанів і яскраве життя, що вирує у великій кількості барів, казино, дискотек, перетворили місто на справжню європейську столицю». З приводу того, що визначає європейський рівень, звичайно, можна посперечатися, але не погодитися, що святкова ілюмінація красива, не можна.

Юрій Лужков, який доволі популярний, домігся обрання на посаду мера на другий термін 1996 року, одержав більш як 90 відсотків голосів. Очікують, що він висуватиме свою кандидатуру на пост президента Росії 2000 року. Хоча аналітики вважають, що мер не тієї вагової категорії, щоб змагатися з кандидатами «на престол» з Думи та Кремля. Але до межі столітъ ще є час, і поки лужковське бачення капіталістичного майбутнього найкраще розглядається крізь призму численних риштувань, підйомних кранів, гуркоту вдень і вночі екскаваторів і відбійних молотків.

На жаль, у Москви, що квітне під чутливим керівництвом свого господаря, немає ніякого конкретного стилю. Точніше сказати, це повна мішанина всіх стилів і напрямів, що створює враження лубкової міщанської квартири, прикрашеної різноманітними вазочками, тарілочками, слониками, килимками та серветочками. При цьому переважає співзвучна 50-м рокам тема гостроверхих баштчок а-ля Кремль. Причому навіть на найсучасніших будинках.

Коли бачиш вже здійснені проекти, що спотворюють стару Москву, стискається серце від думки, що сучасними п'ятизірковими махинами і нікому не потрібними пам'ятниками і в нас можуть заглушити особливу атмосферу Києва, що ще залишилася. Столиця України має в своєму активі чимало сумних прикладів гігантоманії колишніх градоначальників. Мабуть, у цій справі, як ніде, треба сім разів подумати, перш ніж один раз «прикрасити».

Але найбільш вражаючий московський проект — відновлення грандіозного храму Христа Спасителя, позолочені куполи якого видно здалеку з набережної. Це своєрідна потужна політична заява про примирення з історією. Багато хто з городян не в захваті від псевдовізантійської пихатості храму і кажуть, що його куполи нагадують «гігантський самовар». Дійсно, храм красивий і є точною копією зруйнованого, але він... неживий. Величезний мертвий храм. Це жахливо. Чи варта справа заходу? Можливо, коли будівництво буде завершено, віруючі вдихнуть у нього життя, але поки...

Із численних розмов з москвичами напередодні свята стало зрозуміло: люди раді, що живуть у місті мрії Лужкова. На відміну від мешканців інших великих міст, вони вчасно одержують зарплати й пенсії. В Москві багато можливостей для влаштування на роботу і тут завжди пропонують щось нове й екзотичне. А чистота вулиць — просто приклад для наслідування.

Яна СТАДІЛЬНА.

Москва—Київ.

Павло АНГЕЛУЦА,
«Голос України» (з Австралії)

Вартість злочинів

Згідно з підрахунками Австралійського інституту кримінології, у 1996 році злочинність нанесла збитків Австралії на суму близько 20 млрд. австралійських доларів. Це становить понад 4 відсотки валового національного продукту країни. Найбільші втрати пов'язані з різними видами фінансового шахрайства та несплати податків (3,5 млрд. доларів). Наркоманія та пов'язані з нею злочини обійшлися у 2 млрд. доларів, утримання в'язниць — 750 млн. У той час, як усі в'язниці мають централізовані кондиціонери, їх ще бракує у деяких державних школах. Торік убивства коштували Австралії 323 млн. доларів (якщо тільки можна повністю оцінити грошима втрачені людські життя!).

Уперед, за циганською зіркою!

В етнографічному музеї польського міста Тарнув значна частина експозиції приевячена циганам і їхній культурі. Нещодавно звідси почався другий циганський похід. Таким чином цигани планують вшанувати пам'ять одноплемінників, що загинули в роки другої світової війни.

А в Румунії недавно створено циганську державу. Правда, поки лише на папері. За словами «імператора» циган Юліана І, «Чем Роменго» (а саме так зветься нова держава) не матиме ані кордонів, ані збройних сил і перебуватиме під юрисдикцією Румунії, не обмежуючи її суверенітет і не порушуючи територіальну цілісність. Кажучи про «Чем Роменго», Юліан І порівняв її з Ватиканом — державою в державі — і зажадав, щоб румунський уряд визнав право «Чем Роменго» на існування і, зокрема, на територію, яку вона займає.

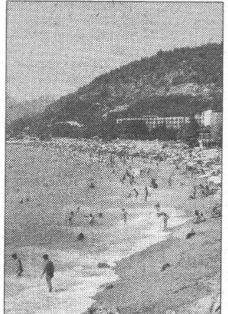
Ініціатива створення циганської держави народилася в зв'язку з тим, що 45 циган з румунського міста Тирчу-Жиу було засуджено до різних термінів тюремного ув'язнення — від шести місяців до року — за звединня будинків на незаконно зайнятих земельних ділянках. Згідно з вироком суду, порушники мають знести свої споруди і звільнити ділянки. «Імператор» Юліан І, проте, розцінив цей вердикт як «расову дискримінацію» та «репресії», повідомляє «Интересная газета».

Нове обличчя Чорногорії

Після подорожі

Дороговкази на Подгорицю губляться у розмаїтті інших знаків, що відраховують кілометраж до столиць чи не всіх Балканських держав. Але це лише на виїзді з Белграда. Щодалі на південь — частіше з'являються нагадування про відстань до чорногорської столиці.

Траса Белград—Подгориця ще недавно була «дорогою життя» для нової Югославії. Тепер, після скасування санкцій, вона перетворилася на головну грошову артерію для «скороченої до мінімуму» СРЮ. Цією вузькою трасою вдень і вночі мчать автобуси, номери яких репрезентують пів-Європи. Мета у польських, австрійських, угорських, а з цього року й українських туристів одна — Чорногорська Рів'єра, морське узбережжя між Ульцинем і Герцег-Нові. На півночі — охоплена кризою Боснія, на півдні — неспокійна Албанія, а затиснута між ними Чорногорія — ніби відлуння спокою й добробуту, які вражали туристів ще в тій, соціалістичній, Югославії.

Тепер, у новій федерації, індустріальна Сербія й аграрна Чорногорія вчаться співіснувати по-новому. Чи не єдина перевага Чорногорії — море.

Іноземців тут порівняно небагато, принаймні, поки що вони розчиняються у величезній масі сербських туристів. Але сервіс приморських готелів уже починає враховувати інтереси іноземних туристів. Відпочинок на тутешній Адріатиці давно став улюбленим, а за італійської та хорватської дорожнечі Чорногорія — прекрасне місце, де можна відпочити з не таким уже й тугим гаманцем. До того ж, цьому не перешкоджає візовий режим: югослави навмисне залишили процедуру перетину кордону максимально простою, аби кількість туристів, які щосезону відвідують країну, досягла довоєнного рівня.

Літо — єдина пора року, коли Чорногорія заробляє гроші. До цього докладають максимум зусиль: окрім державних готелів, в усіх курортних містах уже є приватні котеджі й ресторани. Практично кожна родина здає свій, як правило, двоповерховий, будинок туристам, і обслуговування таке, начебто це маленький приватний готель, де мешкає 3—4 сім'ї. Власники ресторанів (а їх тут безліч) залюбки годують за досить невисоку ціну всіх прибулих.

Чудова природа робить доволі недорогий відпочинок у Чорногорській Адріатиці ще й неповторним. Просто не може не зачарувати поєднання високих гір, скелястих берегів та острівців, субтропічних рослин та прозорого бірюзового моря. Море — надзвичайно чисте. Як і вся Чорногорія — найчистіша за екологією республіка (щоправда, водночас практично скрізь — сміття, особливо в столиці й на трасі). Пляжі містечок на узбережжі переповнені настільки, що часом не знаєш, як дістатися моря. Проте у стосунках між людьми — злагода, жодних конфліктів, сварок з приводу того, що хтось там у тебе на голові чи штовхається на вулиці. Поліцейських тут практично не зустрінеш, бо наводити порядок, розбороняти бійки, підбирати п'яних не потрібно.

Поряд з шикарними дорогими машинами тут «бігають» старенькі машинки всіх марок. Колекціонерам є на що подивитися — таке враження, що в цій країні зібрано практично всі старі моделі автомобілів. Вузькі дороги й тісні пляжі туристів не лякають. Їх кількість лише зростає, а в цьому сезоні до них приєдналися ще й українці та росіяни.

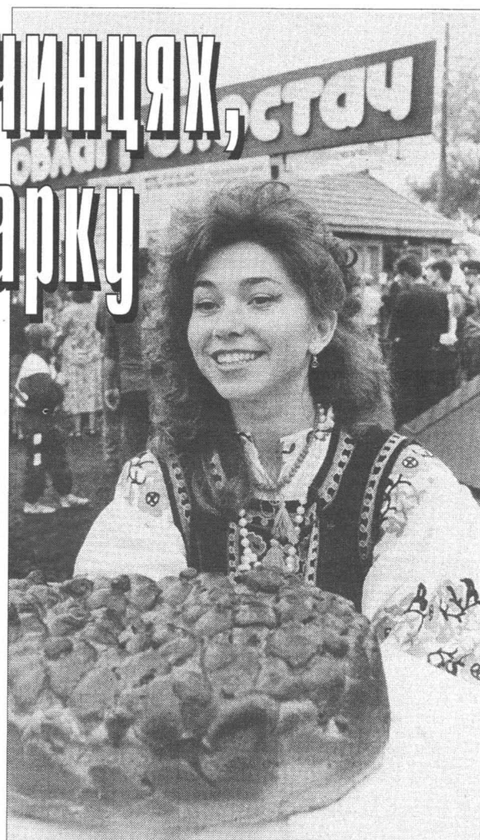
Оксана БУНЬКІВСЬКА.

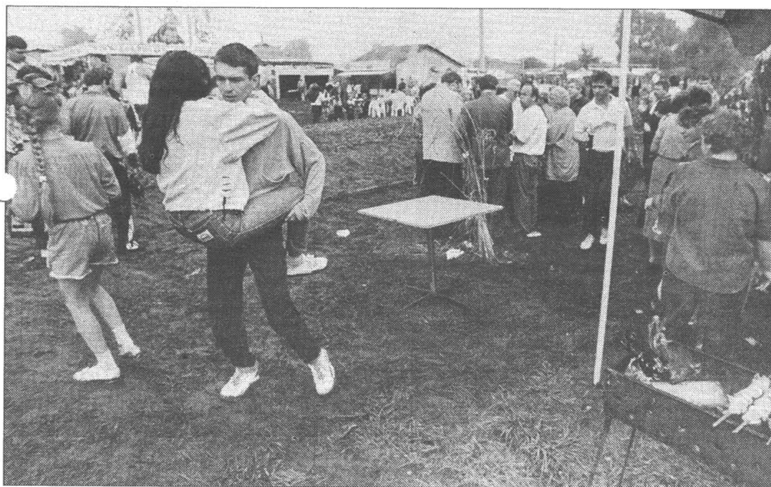

У Сорочинцях, на ярмарку

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДРОГОБИЦЬКИЙ дослідний завод, нині відкрите акціонерне товариство «Галол», веде свою історію з середини 60-х років. У 1965 році в Дрогобичі при першому нафтопереробному заводі була створена експериментальна база Київського інституту нафтохімічної промисловості. Невеликий колектив інженерів-нафтохіміків та робітників на експериментальних установках здійснював унікальні науково-дослідні роботи, відпрацьовував нові види продукційних технологій. У 1967 році база отримала статус дослідного заводу.

«ГАЛОЛ»: ВИСОКА НАУКА — ВИСОКА НАДІЙНІСТЬ

Необхідність у такому заводі була викликана розпочатим у 60-ті роки технічним переозброєнням важливих галузей народного господарства, передусім нафтохімії та нафтопереробки, машино- і верстатобудування, виробництва пластмас, гум і каучуків. З розвитком цих галузей виникла гостра потреба у високоякісних мастильних матеріалах, мастильно-охолоджувальних рідинах для металообробки, ефективних присадках, добавках для поліпшення якості гум і каучуків, розчинниках, які досі не вироблялися, а заводились із-за кордону, до того ж, у мізерній кількості.

У системі нафтопереробної та нафтохімічної промисловості було чимало науково-дослідних заводів, але подібні були тільки в Москві, Ленінграді, Рязані. Кожен мав свій профіль. Перед колективом Дрогобицького дослідного заводу стояло конкретне завдання: налагодити і відпрацювати технологію виробництва тих украй необхідних нових видів продукції, видавати вихідні дані для проектування промислових установок. Молоде підприємство витримало екзамен на відмінно.

Вирішення цих проблем значною мірою забезпечило встановлення зв'язків з промисловими гігантами колишнього СРСР, зокрема ВАЗом, КамАЗом, Харківським трактороним.

Галузевим інститутом «МАСМА» разом з працівниками заводу розроблено технологію й освоєно виробництво більш як 140 видів нової продукції, більше півсотні з них передано в серійне промислове виробництво на інші підприємства, а частина впроваджена на заводі. Так, колектив фактично з хімічної формули створив продукт антиоксидат, який використовується для каучуків, гум та пластмас. Добавки його в кількості 0,5—1 відсотка роблять гуму еластичнішою, міцнішою, пластмаси під дією сонячного проміння не жовтіють і зберігають свою міцність. Цей продукт виготовляли лише шість фірм у світі: у США, Німеччині, Франції, Японії. Завод єдиний в колишньому Союзі виробляє розчинник для поліграфічних фарб.

Паралельно з науково-дослідними роботами на підприємстві створювали власні виробничі потужності. Тут розуміли, що жити лише за рахунок науки ризиковано. Адже одного «чудового» дня бюджетні асигнування на науку можуть припинитись, і колектив перестане існувати. Так сталося в 1982 році, коли розроблені технології передали для впровадження у виробництво іншим підприємствам, а дрогобичани відчули себе зайвими. Через те розвиток власного виробництва на заводі розцінюють, насамперед, як спосіб виживання.

Правильність вибору такої стратегії підтвердило саме життя. З розпадом СРСР для колективу почалися найважчі випробування. Практично вся сировина надходила з Росії, бо на Україні її не вироблялась. Готову продукцію на 80 відсотків збували також у Росію. І раптом усе обірвалось: нема сировини, нема ринків збуту. Оббивання порогів у міністерствах економіки, зовнішньоекономічних зв'язків,

Комітеті нафти і газу нічого не дало. З огляду на те, що в Україні склалося напружене становище з забезпеченням народного господарства мастильними матеріалами, керівництво заводу вирішує терміново переорієнтувати виробництво, освоївши випуск високоякісних моторних мастил. Потреба в них становила 0,8 мільйона тонн на рік, і майже всі вони ввозилися. Імпортоване мастило обходилося державі в середньому в 900-1000 доларів за тонну. Заводські спеціалісти перерахували можливості підприємства, технологію і дійшли висновку, що виготовлене в Дрогобичі мастило буде наполовину дешевше.

З 1992 року колектив плідно працює над освоєнням вітчизняних мастил, які не поступаються імпортним за якістю, але значно дешевші. Завдяки науково-технічному потенціалові, спеціалістам завод за короткий термін радикально змінив асортимент продукції. Настільки радикально, що з півтораста старих видів за кілька років не залишилося жодного. Натомість почали випускати високоякісні, конкурентоспроможні мастила: моторні, трансмісійні, гідравлічні, компресорні, тепловозні та інші.

Висока якість мастил «Галолу» забезпечила їм популярність у споживачів. Великим попитом користуються моторні мастила Галол М-20/3041, Галол М-3030, Галол М-3042.

1994 року на базі дослідного заводу створено ВАТ «Галол». Відтоді колектив повністю живе і працює у новому вимірі, в якісно іншій економічній ситуації.

Приватизований, звільнений від чиновницьких пут «Галол» домігся вагомих трудових досягнень. Нетрадиційні методи та підходи до роботи, модернізація виробництва, надійні партнери — все це дозволило колективу кожного року збільшувати обсяги виробництва, розширювати асортимент продукції. У 1993 році виробили п'ять тисяч тонн мастильних матеріалів, у 1994-му — вже двадцять п'ять тисяч тонн, а в 1995-му — понад п'ятдесят тисяч тонн. Собівартість мастил удвічі нижча від імпортованих. Вся продукція реалізується для потреб народного господарства України. А це значить, що держава заощаджує величезну кількість валютних коштів.

Але головну перевагу приватизації працівники відчули у сфері соціальної захищеності. Завод жодного дня не простояв, не працював за скороченим робочим тижнем, людей не відправляли у вимушену відпустку. Навпаки, тут відновлено випуск деяких видів продукції, збільшено чисельність працюючих. Заробітна плата значно більша, ніж на інших підприємствах міста і в цілому по Україні. Продукти й інші товари робітники купують за зниженими цінами. Кожний за рік отримує матеріальну допомогу на рівні місячного заробітку, путівки на оздоровлення — безплатно, лікування —теж. Більше півсотні дітей працівників вчаться у вузах, технікумах за кошти підприємства.

Для робітників заводу створено сприятливі умови побуту і відпочинку, навчання і дозвілля. На підприємстві працюють їдальня, продовольчий магазин, майстерня з ремонту взуття та одягу, заклали відгодівельну ферму. Для оздоровлення й активного відпочинку до послуг працівників санаторій «Нафтуся» разом з дитячим табором лікувального типу поблизу Карпат, база відпочинку з плавальним басейном, чудово обладнаний медпункт.

Завод постійно веде будівництво. Тільки за останні п'ять років збудовано цех мастил спеціального призначення, нові цехи виробництва високоефективних присадок, новий адміністративний корпус, малосімейний гуртожиток на 232 місця, тридцятиквартирний будинок.

Тут пройшли апробацію технології, що з успіхом використовуються на нових виробництвах в Україні, Росії та в інших країнах СНД з розвинутою нафтохімічною промисловістю. Продукція, наукові розробки заводу мають попит у Чехії, Польщі, Угорщині.

На рахунку спеціалістів і науковців заводу — сто п'ятдесят авторських свідоцтв на винаходи. Більше тридцяти винаходів впроваджено на дослідному і понад п'ятдесят — на інших підприємствах.

На матеріалах наукових досліджень заводу захищено чотири кандидатські дисертації.

Завод став в Україні справжньою школою національних кадрів з мастильних матеріалів, першим із споріднених підприємств перетворився на акціонерне товариство і нині відіграє провідну роль у своїй галузі в прокладанні шляхів до ринку.

В умовах ринкових відносин успіх колективу забезпечує гнучка система виробництва, активна робота служб маркетингу. Висока якість продукції, порядність і відповідальність у відносинах з партнерами є визначальним у роботі підприємства.

За підсумками роботи в 1996 році завод домігся найкращих результатів з якості продукції. У жорсткій конкуренції з європейськими фірмами ВАТ «Галол» виборов найвищу нагороду — «Х Золотий приз Європи за якість». 13000 членів «Клубу лідерів торгівлі» зі 112 країн визнали ВАТ «Галол» найкращим підприємством Європи з випуску високоякісної продукції. За 1997 рік «Галолу» повторно присуджено цю нагороду, а також приз Римського клубу підприємців торгівлі за кращу торгову марку.

На перспективу передбачається у чотири рази збільшити виробництво мастил і,

практично, задовольнити потреби сільського господарства України в цій продукції. Планується ввести в дію новий цех, що дозволить виробляти розчинники для поліграфічної, маслоржирової промисловості, покривну масу для сирів, присадки для бензинів, що забезпечать повноту спалювання і чистоту викидних газів, присадки для зниження температури замерзання дизельного палива та протидимні присадки для нього ж, прискорювачі вулканізації для автошин і гуми, які в Україні не виробляються, а потреба в них велика.

«Галол» планує також освоїти випуск елітарних мастил, мастил спеціального призначення і синтетичних мастил для імпортної сільськогосподарської техніки, нових мастильно-охолоджувальних матеріалів. Успішно здійснюється розробка високоякісних мастил для військової техніки. «Галол» плідно працює з Харківським заводом ім. Малишева.

Відкрите акціонерне товариство «Галол» і в сьогоднішній складній економічній ситуації впевнено тримається «на плаву», гідно несе марку нового українського підприємства.

Підприємство має репутацію і великого благодійника. Його благочинна діяльність — це допомога школам, дитячим установам, церквам, лікарням, самотнім старим, сиротам і знедоленим.

З ініціативи керівників заводу створено реанімаційне відділення центральної районної лікарні, яким завод постійно опікується. Серед численних об'єктів опіки «Галолу» — підрозділ Національної гвардії у Дрогобичі, три військові частини, будинок престарілих у Підбужі, школа, нафтовий технікум, дитячі садки та інші установи. Загалом шефство здійснюється над 14 організаціями.

Велику увагу на заводі приділяють питанням охорони природи. Практично всі технологічні процеси безвідходні. В цехах стоять пилогазовловлювальні установки, які повністю захищають працівників від шкідливих викидів. Діє науково-дослідна лабораторія біотехнологічних методів очищення стічних вод, яка розробляє нові прогресивні методи очищення стоків від фенолів, крезолів, нафтопродуктів. Оборотне водопостачання в системі водоспоживання становить 90 відсотків. Тверді відходи виробництва утилізуються шляхом спалювання на установці термічного знешкодження. Контроль за станом робочих зон, атмосфери, стічних вод, рівня радіації та інших шкідливих факторів цілодобово здійснює санітарна лабораторія.

Акціонерне товариство посідає особливе місце у національному виробництві мастильних матеріалів. Тут були започатковані сучасні безвідходні технології, гнучкі технологічні схеми, які дозволяють швидко пристосовуватись до потреб споживача і ринку, оперативно організовувати випуск потрібної продукції.

Але незважаючи на те, що продукція «Галолу» не поступається зарубіжним зразкам, в Україну імпортується багато аналогічної продукції, не кращої за якістю, зате дорожчої. Багато ведеться розмов про захист вітчизняного споживача, але, крім розмов, більш нічого немає, а тим часом держава зазнає величезних збитків. Не сприяє пожвавленню виробничої діяльності і неефективна податкова система. Основною рушійною силою розвитку виробництва повинна бути кредитно-фінансова система, але в сьогоднішньому вигляді вона таких функцій ще не виконує. Та тут є окремі позитивні винятки.

Заслуговує на увагу співпраця ВАТ «Галол» з Західноукраїнським комерційним банком, який пристосував свою кредитну політику до потреб виробника, надає взаємовигідні, ефективні кредити для закупівлі імпортної сировини, інвестиції для будівництва нових виробництв високоліквідної продукції. На «Галолі» добре розуміють, що найкращим внеском у справу розбудови і зміцнення власної держави є піднесення економіки, ефективна робота кожного підприємства.

До шостої річниці незалежності України ВАТ «Галол» підійшло з вагомим доробком, збільшивши в 6,4 раза виробництво товарної продукції та послуг у порівнянні з відповідним періодом минулого року. У вересні ми відзначатимемо своє професійне свято — День працівника нафтопереробної і нафтохімічної промисловості. Закликаємо всіх працівників галузі докласти якнайбільше зусиль до створення потужного нафтопереробного і нафтохімічного комплексу — основи економіки України.

Річка лицедійства повернеться у свої береги. А Ступка буде Ліром

(Початок на 1-й стор.).

Писані красуні-актриси: звичайні, втомлені побутом і трьома місяцями відносної бездіяльності, засмаглі (де кому вдалося) жінки. Художній керівник театру Сергій Данченко: також дещо втомлений — майбутніми виробничими проблемами.

Враження від канікул: такі самі, як і в мільйонів інших співгромадян. Тим паче, це — перше літо, незвично позбавлене гастрольних мандрів. (Хіба що Л. Хоролець і С. Олексенко вирвалися до Салоників на фестиваль камерних театрів із п'єсою А. Гьонца «Камінь на камені», а також творчо-комерційний тандем «Хостікоєв-Бенюк» має щастя показувати себе не лише киянам). Літо, приправлене фрагментарними заробітками.

Плани, з якими головреж знаймоить колег: на противагу добі планового господарства перспективи дещо розмиті — немає постановочних коштів. Їх франківці не отримують уже півтора року (зрозуміло, це гальмує випуск у світ нових вистав). До речі, скільки б ви думали, вбирає у себе грошей повноцінна костюмна вистава? Десь 50 тисяч доларів... Зате трупа має перевагу на тлі інших театрів: вчасно отримують зарплату.

Застигла в очікуванні повнокровних театральних вечорів мала сцена: ремонт тут законсервовано, як і на всіх будовах Мінкульту. Обізнані називають суму в гривнях, потрібну для доведення другої сцени до пуття: 2 млн 200.

Якби хтось допоміг, вистав для малої сцени (старих і нових) вистачило б на щовечора. Серед таких — «Маячня вдвох» Е. Іонеско, «Мов близнюки» М. Фрейна...

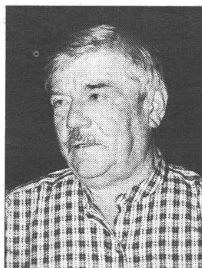
Найближча реальність — жовтнева прем'єра шекспірівського «Короля Ліра». Його С. Данченко трактує не як мелодраму, а як філософську притчу про світ, що гине. Свіжу варіацію на тему старого батька-короля (першу франківці здійснили ще 1953 року) буде вирішено у жанрі гротеску.

Акторський ансамбль наступної прем'єри — це кращі сили театру. В головній ролі фігуруватиме Богдан Ступка (погодьтеся, Шекспір писав її ніби спеціально для нього). Поява вистави можлива, як пояснюють у театрі, завдяки «власним запасам».

За горизонтами невизначеного майбутнього — обриси ще поки не втілених у сценічну дійсність кількох «речей». Передусім — м'юзикл під робочою назвою «Шагренева шкіра». Це — не той твір, про який ви подумали. А сучасна п'єса, де поза іншим присутня тема взаємин Бальзака і поміщиці Ганської.

Інші постановки — шведська п'єса про життя Стріндберга, вистава «Поганські святі» про історію Льва Толстого та Соф'ї за твором діаспорської авторки Ірени Коваль, «З Новим роком» Михайла Варфоломєєва... Окрім того, як сказав на зборах С. Данченко, є потреба поновити ряд вистав, які давно не йшли.

Врешті-решт, репетиції — останнє, в чому треба бачити звичне... Розминку, тренування, підготовку до чогось надзвичайного.

Ось на цьому слові наражається на фіаско наш підхід до теми наступного сезону. Слід попрощатися із буденно-приглушеною тональністю, в якій звучить усе вище сказане. І не треба зайвий раз зазирати за лаштунки. Театр — острів постійно нових скарбів, про який треба завжди говорити захоплено.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: Сергій Данченко.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

. У номер

● *Дніпропетровськ*

Нового керівника області представив сам прем'єр

Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко прибув учора до рідного міста. Точніше, до міста, в якому він розпочинав свою кар'єру господарського керівника і політичного діяча. Побував Валерій Пустовойтенко на житловому масиві Тополя, де свого часу мешкала його сім'я. Валерій Павлович ознайомився тут з ходом ліквідації наслідків трагедії, яка сталася цього літа, цікавився, наскільки предметно надається допомога потерпілим. Але мета приїзду прем'єра до Дніпропетровська — познайомити обласний актив з новим головою облдержадміністрації Віктором Забарою, а також зустрітися з працівниками правоохоронних органів.

● *Сімферополь*

У кримського парламенту буде план?

Президія кримського парламенту ухвалила винести на затвердження сесії підготовлений нею «План законопроектних робіт Верховної Ради Автономної Республіки Крим на II півріччя 1997 року». У ньому — 66 проектів законів і нормативно-правових актів. Зокрема, на черговій, 7-ій сесії ВР автономії, яка розпочне роботу 18 вересня, планується розглянути республіканський бюджет Криму на наступний рік, концепцію податкової і бюджетно-фінансової системи АРК, програму реформування агропромислового комплексу Криму, законопроекти «Про місцеве самоврядування в АРК» і «Про вищу посадову особу» тощо. Однак план — планом, а чи буде його виконано — невідомо, оскільки подібний документ на перше півріччя цього року кримські депутати виконали ледь на третину.

● *Хмельницький*

Одного дня зустрілися дати

Сьогодні у Хмельницькому — день газетних ювілеїв. Своє п'ятиріччя відзначають орган міської ради «Проскурів», обласна промислова газета «Хмельниччина». А освітянська газета «Майбуття» святкує вихід 100-го номера. Колектив «Голосу України» вітає своїх колег і зичить творчих успіхів.

Прем'єри

Шанувальники муз біля фонтану сліз

КРИМСЬКОТАТАРСЬКИЙ театр музичної драми після тріумфу шекспірівської п'єси «Макбет» представив глядачам-туристам «Бахчисарайський фонтан». Саме тут — біля мармурового дива поклоніння любові і розгортається дійство.

Музичну поему українського драматурга Гарольда Бадикіна, створену за мотивами пушкінського твору, оживив режисер театру Володимир Аносов. Домінанта змісту п'єси — музика нашого сучасника, кримського композитора Алемдара Караманова — дала могутній подих грі акторів.

Літній сад ханського палацу посприяв утілити задум режисера — як і в «Макбеті», у «Бахчисарайському фонтані» вивищити ту саму моральну дилему: чи переступати задля кохання кордон дозволеного.

Завдання шекспірівського обширу молоді актори втілюють одухотворено, трепетно і професійно. Тут відчутно і загальну кримську ментальність, і чутливість до мінливості моря, гірських річок, і внутрішній романтизм та високе устремління душі, небайдужої до драматизму почуттів вічних та сьогоднішніх.

Глядачів вистачає, оплесків теж. Адже Бахчисарайський історико-культурний заповідник нині відвідує чи не найбільша кількість усіх туристів Криму.

Нещодавно тут відбулася реекспозиція гаремного корпусу. В етнографічному відділі з'явилися нові експонати — древні безворсні килими. В картинній галереї представлені виставки двох іменитих художників: Сергія Войтенка і Володимира Малькова, котрі одухотворяють пензлем види Бахчисарайського палацу.

На жаль, відвідувачі унікального місця побачать і жалюгідний стан Соколиної башти, східних бань «Сари Гузель», збудованих за римськими взірцями ще у п'ятнадцятому столітті. А на відкриття найцікавіших залів палацу — Золотого кабінету, Посольської зали і кімнати кави — грошей досі не нашкребли.

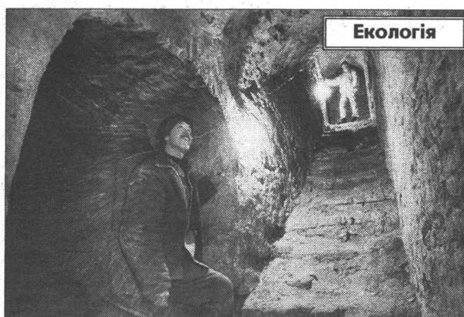
А тим часом у перервах між оплесками юному кримськотатарському театру в Палаці-музеї відбуваються дивні речі. Любителі спиртного розбили двері гаремного корпусу, зіпсували древні пам'ятники, викрали експонати. Хто зловмисники — місцеві жителі, чи туристи, — міліція з'ясовує й досі.

Та, попри все, по мармуру опоетизованого фонтану скапують джерельні сльози, зрошуючи пелюстки троянд.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Екологія

ПАСПОРТ ДЛЯ «ПОПЕЛЮШКИ»

Інвентаризація печер та їх паспортизація розпочалася за розпорядженням Чернівецької облдержадміністрації на території області. До цієї справи залучено фахівців, студентів, старшокласників.

Належить здійснити великий обсяг робіт, які мають пізнавальне та природоохоронне значення. Адже в карстових породах, що пролягають у Кіцманському, Хотинському, Заставнівському, Кельменецькому та інших районах, є сотні різних за розміром і формою підземних порожнин. Найпомітніша серед них —печера «Попелюшка», що бере свій початок поблизу села Подвірного Новоселицького району. Її надзвичайної краси лабіринти пролягають під землею на десятки кілометрів. Такі творіння природи перебувають під постійним наглядом спелеологів та членів клубу «Троглодит». А ось дрібніші печери фактично залишаються поза увагою. Саме вони й непокоять природоохоронців.

В отвори цих печер, що, як правило, виходять на поверхню землі, весняні повені і зливи зносять сотні тонн грунту з мінеральними добривами та отрутохімікатами, а також сміття. Нечистоти потрапляють на глибину, замулюють і забруднюють підземні джерела, котрі наповнюють криниці.

Зарадити лихові й покликані паспортизація печер та заходи, здійснювані у процесі її проведення. Спеціальні бригади вивчають стан кожної порожнини і навколишньої території. Отримані дані заноситимуть до спеціальних паспортів, намічатимуть проведення дренажних робіт, висадження дерев і кущів, щоб закріпити верхній шар грунту й не допустити його сповзання у карстові порожнини.

Усі печери області матимуть єдиного господаря. Ним стане міжвідомча науково-дослідна лабораторія заповідної справи та створений при ній спелеокарстовий моніторинг. Вони і візьмуть під контроль підземні витвори природи, стежитимуть за їхнім «здоров'ям» і дбатимуть про їх зміцнення.

Спеціалісти вважають, що розроблені природозахисні заходи, які належить здійснити до листопада нинішнього року, сприятимуть поліпшенню екологічної ситуації в районах карстових утворень, зокрема чистоті підземних джерел, відвертатимуть виникнення небезпечних інфекційних хвороб серед населення, яке бере воду з криниць.

Володимир ПЕЛЕХ, кореспондент ДІНАУ.

Розкопки

Реабілітоване князівство

ЦЬОГОРІЧНІ відкриття археологічної експедиції історичного факультету Кам'янець-Подільського педагогічного університету зробили важливий крок у поверненні народові його правдивої історії, котра століттями замовчувалася або перекручувалася.

Свого часу дослідник історії Поділля Степан Гуменюк стверджував, що Болохівське князівство було зруйноване Данилом Галицьким при спробі об'єднати західні землі. На той час (а це 12—13 ст.) Болохівська земля — це верхів'я Південного Бугу, басейни річок Горини, Случа, Тетерева, тобто територія сучасних Старокостянтинівського, східна частина Красилівського і Хмельницького, Деражнянського, Летичівського і Старосинявського районів. Серед відомих міст Болохівської землі були Губин Старокостянтинівського району, Кудинка Летичівського, Теліженці Старосинявського, Городище Деражнянського районів. Вважалося, що Болохівське князівство було відсталим, низької культури і розвитку. Але, як показали нещодавні розкопки в Губині, тут вже тоді були двоповерхові будівлі. Тогочасні архітектори почали практикувати як основний будівельний матеріал камінь. Однак переважали дерев'яні будинки (а не землянки, як стверджували російські археологи). Саме за знайденими в будинках наконечниками стріл, списами археологи сьогодні мають достатньо мотивів запевняти, що Губин зруйнував не Данило Галицький, а монголо-татари.

А недавно заступник начальника експедиції Василь Якубовський відкопав срібну жіночу прикрасу 12 ст., третю у світі. Щасливий археолог знайшов ще багато інших древніх речей: черепи, віжки, ножі із сталі й заліза, багато зброї. Знахідки дають повне право вважати, що тоді у Болохівському князівстві було достатньо розвинуте ремісництво. А знайдені монети різних європейських країн говорять і про широкі торговельні зв'язки.

Людмила ЛЮКОВА.

Хмельницький.

Зінаїда Краян (Микитенко)

СПОГАДИ ПРО ІВАНА МИКИТЕНКА ЙОГО ДРУЖИНИ 6. IX.1961 Р.

Сьогодні день народження Вані. Йому минуло б 64 роки... 15 років кипучої, пристрасної, полум'яної роботи в літературі і 24 роки небуття. І кожний раз, згадавши минуле, а точніше — ніколи його не забуваючи, хочеться голосно вигукнути: «Де ти? Де ти, рідний? Що з тобою було після тої хвилини, як зачинилися за тобою двері рідної хати? Яку муку пережив ти, який біль ятрив твою душу, і чи ж є такі слова, щоб розповісти про пережиту муку?!»

І саме тому, що не знаю таких слів, і саме тому, що не вмію розповісти про тебе так, як слід про тебе розповісти, я не бралася написати про тебе, мій дорогий.

Який же страшний був час. Земля горіла під ногами, і все падало, падало, рвалися незримі ниточки, що складали прекрасну тканину життя, творчості, суті людини, товариських відносин, віри в друзів.

Нехай ніколи не встає той час. А для мене ти був, є і будеш завжди живий. Я складаю про тебе неймовірні мрії й казки і вірю в неможливе. Недаремно я люблю так твори «Овід», «Граф Монте-Крісто», «Микола Джеря». А роки минають і минають, і дедалі менше залишається надій для здійснення мрії — для твого повернення.

Нехай буде так: буду писати — як-небудь, як умію, щоб згадувати по краплині те, що знаю про тебе: з дитинства до останніх днів.

Письменницька група поїхала. (Після закінчення II Міжнародного антифашистського конгресу письменників, що проходив в Іспанії і Франції). Іван залишився в Парижі, і це були, він розповідав, найтяжчі дні його життя, хоча й надіслали йому з Москви на дорогу додаткову суму незабаром, але ж довелося їхати самому — було дуже важко. Коли їхали поїздом додому, Івану Кіндратовичу говорили, що ходять у Німеччині списки арештованих у Радянському Союзі, і в одному з них є ім'я його (Микитенка), Катаєва, Кольцова і ще багатьох письменників, імена яких я забула.

Приїхав Іван Кіндратович у Київ, здається, 28 серпня. Я зустріла його на вокзалі.

У парторганізації Спілки письменників України в той час одну за одною розглядали особисті справи письменників — Сосюри, Первомайського, Фефера, Городського. Одбирали партійні квитки.

І не лише в Спілці, а й в райкомі, міськкомі. Арешти йшли один за одним. Було арештовано Андрія Хвилю.

По приїзді Іван Кіндратович прочитав ряд доповідей про Конгрес у військових організаціях, в залі філармонії, на заводах. Зустрічали його, як завжди, чудово, захоплено, говорив він блискуче, гаряче, красиво, цікаво.

У цей час відбулися і перевибори в районних і міських парторганізаціях, він був обраний і в райком, і в Київську міську парторганізацію і в обласну. А в первинній організації точилася страшна справа: на нього «збирали матеріали». Одного разу так зустріли Івана Кіндратовича, коли він зайшов у Спілку: «Слухай, Іване, скажи, як приїхати до тебе в село, щоб знати, куркулі твої батьки чи не куркулі!»

При чому це було сказано не тихо, а через усю кімнату голосно, настирливо, образливо. Прийшов Іван додому смутний і розповів мені цей випадок «друга». Говорив він тихо, з болем, з жалем, що в серці людини може бути така холодна жорстокість і нічим не виправдана нетактовність. Через деякий час спитали Микитенка: «Тобі вже, Іване, все одно(?!) Скажи, ти ворог чи ні?»

А інший «товариш» звідкись узяв, випитуючи у нашої домробітниці, що в нас був обшук, і почав питати про це в Івана Кіндратовича: «Чи справді, що у вас був обшук? А то робітниці говорять...»

З «Літературної газети» дзвонили і вимагали статтю в газету. Статтю Іван Кіндратович написав, але її надрукували з приміткою, що вона недосить самокритична. Безперервно дзвонили, щоб написати знову.

— Що ви хочете? Адже я ще живий! — нарешті вигукнув Іван. Ці слова і досі бринять у моєму серці.

Побувавши в Рівному (на Кіровоградщині — нашій батьківщині), «друзі» зустрілися з селянами наших хуторів. Люди як люди — прихильно, правдиво і тепло говорили про Микитенківську родину, про батька Кіндрата Євтиховича, про те, що він відмовився від попа, коли вмирав, що поховали його (у 1932 р.) всім кутком, з червоними прапорами, з теплими промовами як одного з перших, що пішов у колгосп. Так же ховали і матір років через три. Казали, що план хлібозаготівель ніколи не доставляли їм до двору, що наймитів вони ніколи не мали, що було в них 4 десятини землі, і лише при Радянській владі нарізали додатково 5 чи 6. Найтепліше згадували Івана Кіндратовича, який провадив велику культурну роботу, листувався, живучи в Харкові, мав великий вплив на колгоспне будівництво, в селі, провадив антирелігійну і культурно-масову роботу і т. д.

Але цим не задовольнилися. Подавали відомості, взяті не з вуст селян, а людини, яка щось мала неневне в своїй біографії, яку з'їдала заздрість.

Були зібрані спочатку закриті партзбори, на яких розглядали особисту справу І. К. Микитенка. Було таке враження, що партійна організація Спілки письменників Києва, яка налічувала тоді 15—20 чоловік, хоче скинути людину, як жертву, бурхливому морю — а може, корабель після того не потоне.

В чому ж Івана Кіндратовича обвинувачували?

Як дико і страшно згадати тепер те, що говорили люди, накидаючи на шию людини зашморг. Людини, яку бачили щогодини, вірили, поважали, слухали з захопленням, тиснули руку, прохали допомогти у своїх справах. Людини, яка три роки перед цим проходила «чистку» партійну під оплески тих самих товаришів, що нині виносили йому смертний вирок. І ні в кого не заговорили сумління, честь — що ж ми робимо?!

Незважаючи на те, що в селі не підтвердилися наклепи про брата, про батьків, у нього почали вимагати визнання того, що він ніби приховав своє походження під час вступу в партію. Додавали й інше. Згадали факт, що, коли була зустріч письменників із Сталіним у 1934 році, Іван Кіндратович запитав: «Як розуміти в п'єсі «Дні Турбіних» ідеалізацію білогвардійців і протистояння їх петлюрівцям? Адже й ті і ті —контрреволюціонери?»

Ще хтось як тяжке обвинувачення (а на той час це було справді страшне) згадали один з моментів нової, ще не надрукованої п'єси Івана Кіндратовича «Як сходило сонце» — Микитенко вивів Леніна як організатора Жовтневої революції, а Сталіна показав лише в поїзді, коли він зустрічає Леніна по приїзді з еміграції.

Найболючіше було те, казав Іван Кіндратович, що виступив його друг і став казати... Мені боляче повторювати слова, хоча Іван Кіндратович сказав їх мені, зберігаючи навіть стиль і рух. Адже Іван любив свого друга — співця комсомолу. Згадав у своїй повісті «Вуркагани», навівши уривок з його найкращого вірша. Вони разом організовували фронт пролетарської літератури. Це вдарило його як страшна зрада, як ошуканство в найкращих почуттях.

За три дні відбулися відкриті збори. Все, що згадувалося, що ставилось у провину, було таке далеке від дійсності або так спотворене і висвітлене у протилежному значенні, що це привело Івана Кіндратовича до розпачу. Прийшовши додому знесилений і розповідаючи мені, що було, він сказав:

— Я слухав і мені здавалося, що це говориться про іншу людину, не про мене. Від мене вимагали визнання всього цього за дійсність. Мені казали, що я не комуніст, не більшовик, бо я не хочу сказати правди і визнати себе винним. В чому? Я питаю — в чому? Вони висотували з мене сили, бо я навколо бачив стіну. Всі стали чужими, далекими, а ще недавно називали себе друзями. Мені хотілося ридати... Трагічно, але факт — сказав я.

Другі збори затяглися до глибокої ночі.

Хитаючись, тримаючись за стільці, вийшов Микитенко з приміщення Спілки, що містилася тоді на розі Пушкінської і Леніна, в колишньому приміщенні колегії Галагана. Мені про це розповіла багато пізніше проста людина, кур'єр Спілки, яка приходила до нас, приносячи із Спілки ті чи інші папери.

А в цей час, в ці тяжкі останні тижні, майже кожного дня від незнайомих людей приносили додому квіти Івану Кіндратовичу: червоні жоржини, айстри. Приходили й приїздили читачі. Зворушливим був прихід однієї матері з двома дівчатками років 10—12. Вони принесли червоні айстри в вазонах.

Після других зборів Іван Кіндратович повернувся пізно вночі — годині о другій. Йому не повернули партійного квитка.

Він не лягав усю ніч. Ходив по кімнатах, переглядав папери, багато курив.

Про що ми говорили?

— Прости мене за муку, — сказав він мені ранком, схилившись до самої землі, впавши до моїх ніг...

— Ванечко, Ванечко, я ж щаслива з тобою була, —кинулась я до нього.

— Як ви будете без мене? Що мені зробити, щоб вам було легше?!.

Ми хотіли, кажу вам велику правду, всі разом піти з життя. Вдвох? А дитина? «Його життям ми не в праві розпоряджатися, — сказав Ваня...» А я не могла залишити Леся. Йому було лише 8 років.

Розпач, біль, образа, безнадія, страшна тривога за долю одне одного. О! Що може бути страшніше тих днів. Сонячних, але таких чорних, як ніч, ще теплих осінніх, але таких крижаних і порожніх, як могила, не засипана, чорна. І не було розради, не було теплого слова кого-небудь стороннього, хто прийшов би з іншого життя і сказав, що, може, все й не таке страшне, що не всі тебе кинули і вірять у тебе і не називають тебе тими страшними словами, які страшніші за смерть — ВОРОГ НАРОДУ!

Коли принесли пошту, і в газеті ми прочитали маленьку замітку про партійні збори в Спілці, які відбулися вчора, Іван Кіндратович одразу якось змінився.

— Ні, — сказав він, — я не маю права навіть умерти. Вони взяли в мене партквиток, але я комуніст, письменник. Піду в НКВС і дізнаюся сам, чого від мене хочуть.

Він одягнувся, взяв із собою, щоб здати, револьвер —маленький браунінг. Він ніколи з нього не стріляв і не знав, чи він взагалі діє. Загорнули ми разом в папір револьвер, я зав'язала мотузком.

— Ти ж не будеш довго?

— Я зараз прийду.

Провела його до дверей, а потім пішла в його кабінет і з вікна дивилася, як він пройшов під вікном по вулиці Коцюбинського на вулицю Леніна.

Чому я не пішла з ним? Це питання мучить мене й тепер. Але нездужав Олег, а в нас була якась дуже непевна жінка-робітниця. Я боялася його залишити. Іван, виходячи з дому, пішов до Леся і поцілував його... І це було востаннє...

Він не повернувся.

Минув день, почало вечоріти. За відчиненими вікнами кричали машини, навпроти в будинку запалилися вогні... Як я це пам'ятаю. Особливо машини... Пробігаючи попід вікнами, так голосно і байдуже кричали... Саме кричали.

Я накинула пальто й побігла в місто. Я бігла на Інститутську, а який саме номер, я не знала. Я питала людей, вони здивовано дивилися на мене і спрямували в комендатуру НКВС.

— Був у вас удень Микитенко? Він мав узяти перепустку.

— Ні, не було.

— Він мав здати зброю.

— Підіть в обласне НКВС.

Там — та сама відповідь. Навіть з легкою посмішкою:

— Не було.

— А де ж він?

— Не знаємо!

Я знову до комендатури, де була до цього.

— Прийдіть через 10 днів до вікна приймальні.

А через 10 днів та сама відповідь — немає.

Жінки, яких я зустрічала в довгій черзі біля цього вікна, сказали мені, що 10 днів тому бачили, як Микитенко підходив до вікна перепусток, але не помітили, куди він після цього пішов: чи на вулицю, чи вглиб приміщення. Навіть зауважили, що він був блідий, не такий, яким бачили його завжди.

Він не повернувся. І почалися дні безнадійних шукань по тюрмах, етапах, прокуратурі, НКВС, міліції, в моргах.

День за днем, щоденно. Протягом місяців, років.

До 100-річчя з дня народження Івана Микитенка

«Велике бачиться з відстані»

ЦІ СЛОВА найбільше підходять до сторінок, присвячених нашим письменникам, яким випало жити за часів, коли все вирішувала політична доцільність. Така доля випала й Іванові Микитенку — поетові, повістярю, драматургові, публіцисту.

Борис Романицький, актор і режисер:

— Захоплювали мене в Микитенкових п'єсах сильні характери, виписані яскраво, виразно, здебільшого в розвиткові. У п'єсах Микитенка персонажі пристрасно боролися за власне розуміння сучасного життя, за своє місце в ньому.

Людмил Стоянов, болгарський письменник:

— На конгресі в Іспанії — в Барселоні й Валенсії, де відбувалися перші засідання, і пізніше в Мадриді — ми з Іваном Микитенком та Олексієм Толстим, Олександром Фадеєвим, Іллею Еренбургом, Михайлом Кольцовим... провели разом п'ятнадцять незабутніх днів.

В Іспанії Микитенко задушевно розповідав про Україну та її ріки й степи, про українські народні пісні, про поезію Тараса Шевченка...

Леонід Первомайський, письменник:

— Не всі свої здібності Микитенко встиг розвинути сповна. Я думаю, що він не здійснив і малої частини того, що міг, — життя його обірвалося надто рано. Шість томів збірки творів не вичерпують усієї його спадщини, а головне, не вичерпують усіх можливостей, які в нього були.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Будшляхмаш»

Повна фірмова назва: відкрите акціонерне товариство «Будшляхмаш».

Місце знаходження: Україна, Київ, вулиця Дегтярівська, 21.

Історична довідка: Відкрите акціонерне товариство «Будшляхмаш» є правонаступником ВАТ «Київський завод інженерних машин» та заводу «Будшляхмаш».

Завод «Будшляхмаш» (тоді — завод «Стройдвор») заснований 1932 року Київським територіальним військово-будівельним управлінням.

1934 року реорганізований у Будкомбінат, виробляв столярні, залізобетонні деталі для реконструкції адміністративних державних будівель у місті Києві.

У передвоєнні роки почав спеціалізуватися на виробництві оборонної продукції.

У роки війни виробляв продукцію для потреб фронту.

З 1957 року завод став підприємством машинобудування і отримав назву «Будшляхмаш».

Спеціалізувався на виробництві продукції для потреб армії.

З 1964 року почав виготовляти землерийні й дорожні машини. Цей профіль був збережений до 90-х років.

У січні 1993 року завод перейменований у «Київський завод інженерних машин».

Наказом Мінмашпрому України № 930 від 17.06.94 р. створено акціонерне товариство «Київський завод інженерних машин» (ВАТ «КЗІМ»).

Дата реєстрації акціонерного товариства — 21 березня 1994 року, свідоцтво № 00790.

Предмет діяльності:

—виробництво та збут землерийної, будівельної техніки та запасних частин до них;

—виробництво та збут товарів народного споживання;

—організація перевезень вантажів у межах країни;

—оренда (лізинг) об'єктів виробничого та соціально-побутового призначення, обладнання, транспортних засобів.

Фінансові результати (прибуток, збитки) і валюта балансу за минулий рік і останній звітний період		
	1996 рік (тис. грн.)	1 півріччя 1997 р. (тис. грн.)
Прибуток (фінансові результати)	1 524	150
Валюта балансу	25 897	26 373

Професійні дані:

Голова правління — Мазуренко Петро Григорович, освіта вища, інженер-механік, виробничий стаж — 26 років.

Головний бухгалтер — Піддубна Раїса Миколаївна, освіта середня спеціальна, виробничий стаж — 20 років, на посаді головного бухгалтера — 5 років.

Діяльність емітента: головний вид діяльності —машинобудування та реалізація продукції і товарів.

№	Показники	1996 р. (звіт)	1 півріччя 1997 р. (звіт)
1.	Обсяг виробництва (тис. грн.)	5 503,8	1 740,6
2.	Обсяг реалізації (тис. грн.)	3 951,0	1 152,4
3.	Дебіторська заборгованість (тис. грн.)	485	622
4.	Кредиторська заборгованість (тис. грн.)	2 538	2 222
5.	Середньоспискова кількість працівників (чол.)	1 003	935

Дані про емісію акцій:

Товариство створено згідно із наказом Мінмашпрому України № 930 від 17.06.94 р.

Перша емісія: свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 31.1.94 видане 28.04.94 р. Київським Міськфінуправлінням.

Акції прості іменні. Загальна кількість — 76 309 (сімдесят шість тисяч триста дев'ять) штук, номінальна вартість — 1,05 гривні; сума емісії — 80 124,45 (вісімдесят тисяч сто двадцять чотири гривні 45 копійок).

Порядок розміщення акцій згідно із планом:

—пільговий продаж акцій:

—всього: — 15 800 шт. на суму — 16 590 грн.

—проценти: — 20,7,

із них:

—працівникам підприємства:

—всього — 13 830 на суму — 14 521,5 грн., проценти — 18,12, в тому числі:

—за приватизаційні папери:

—6 780 шт. на суму 7 119 грн.;

—за готівку:

—7 050 шт. на суму 7 402,5 грн.

Продаж акцій на конкурсних засадах громадянам України та фінансовим посередникам:

Кількість акцій — 28 728 шт. на суму 30 164,4 гривні, проценти 37,65.

Залишається у державній власності:

—кількість акцій — 31 781 шт.;

—на суму (гривні) — 33 370;

—проценти — 41,65.

Дата початку розміщення акцій на пільгових умовах серед працівників — 26.09.95 р.

Закінчення розміщення — 15.02.96 р.

Початок відкритого (вільного) продажу акцій —01.11.95 р.

Закінчення відкритого (вільного) продажу акцій —30.11.95 р.

Претензії осіб, які придбали акції до опублікування інформації, приймаються протягом місяця з дня опублікування інформації.

Дивіденди нараховуються за підсумками року, після затвердження їх розмірів загальними зборами акціонерів у визначений термін.

Попередніх емісій не було.

Фактори ризику: погіршення економічної ситуації в країні; інфляційні процеси; зміни законодавства про оподаткування.

Арбітражним судом м. Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44В) за позовом ДПА у Залізничному районі м. Києва порушено справи про банкрутство:

— товариства з обмеженою відповідальністю «АСМА» (Київ, вул. Олексіївська, 4, кв. 5; р/р 1467608 в АКБ Легбанк);

— 17/282 приватного підприємства «Скорпіон» (Київ, вул. Урицького, 37, кв. 38; р/р 644134 в Залізничному відділенні УСБ);

— 6/11 малого приватного підприємства «ІВА» (Київ, вул. Повітрофлотський пр-т, 40; р/р 1468632 в Дніпровському від. ПІБ);

— 16/2016 приватної науково-виробничої фірми «Біотех» (Київ, вул. Уманська,27, корп. 1, кв. 90; р/р 3468682 в Залізничному відділенні ПІБ).

Майнові вимоги кредиторів і можливих санаторів подаються до Арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 13-5/5Б о признании банкротом СП «ТАК» (юридический адрес: Донецкая область, г. Макеевка-13, ул. Туполева, кооператив «Бриз»; расчетный счет 1467770 в Калининском отделении АК ПИБ г. Донецка.

Арбитражным судом Херсонской области (325000 г. Херсон, ул. Горького, 18) возбуждено дело № 17/6а-Б от 16.11.95 о банкротстве МП «Гранат» (г. Херсон, р/с 1468614 в ПИБ Обл. упр.).

Правління **ВАТ «Київське АТП-13003»** повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 24 жовтня 1997 року о 12-й годині за адресою: Київ, вул. Грінченка, 18, «Київське АТП-13002», актовий зал.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати роботи за 1996 фінансовий рік та перше півріччя 1997 року;
2. Затвердження статуту в новій редакції;
3. Затвердження положень "Про загальні збори акціонерів", «Про спостережну раду», «Про ревізійну комісію»;
4. Вибори керівних та контролюючих органів товариства;
5. Різне.

Початок реєстрації — о 10-й годині.

ООО «Техзв'язокавтоматика» (320029, Днепропетровск, ул. Суворова,13, кв.16), зарегистрированное 22 ноября 1995 года исполкомом Красногвардейского района г. Днепропетровска, свидетельство № 23646383, сообщает о своем банкротстве.

Претензии принимаются в течение одного месяца после опубликования объявления.

В Арбітражному суді Київської області (252033, Київ, вул. Жилянська,58 б) порушено справу про визнання банкрутом ТзОВ «Саторі» (250020, Бровари, вул. Гагаріна,10, кв.41; р/р 467504 в Броварському відділенні ПІБ).

Претензії кредиторів та санаторів приймаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 23-1/8Б о признании банкротом ООО «Русь». Юридический адрес: 340087, Донецк, ул. Бакинских комиссаров, 18; расчетный счет 2467016 в Куйбышевском АК ПИБ Донецка, МФО 334408.

Претензии кредиторов принимаются в месячный срок со дня опубликования данного объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б-р Пушкина, 34) возбудил дело № 54/1-9Б о банкротстве открытого акционерного общества «Никтовоптторг» (338035, Донецкая область, г. Горловка, ул. Горнопромышленная, 13; р/с 521701 в Никитовском отд. ПИБ в г. Горловка, МФО 334356, код ЕГРПОД 01881238).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000 м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справи про банкрутство:

товариства з обмеженою відповідальністю «Ріел—Волд» (Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Котовського, 17; розрахунковий рахунок 467533 в Шепетівському відділенні Промінвестбанку, МФО 315450, ідентифікаційний код 21342905) — справа № 233 —Б/2;

приватного підприємства «Олінта» (Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Белінського, 4; розрахунковий рахунок 468040 у Шепетівському відділенні Промінвестбанку, МФО 315450, ідентифікаційний код 21327886) — справа № 232 — Б/2.

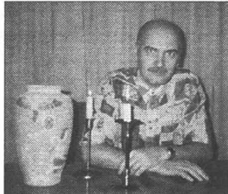
МПП «РІВ» (Харків, вул. Котлова,72; р/р 100468710 в Ленінському відділенні УАК ПІБ, МФО 351339) повідомляє, що порушено справу № 4271/7-72 про банкрутство в Харківському державному арбітражному суді (вул. Сумська,64).

Претензії приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Портрет

Споглядаючи реальність, чути звуки таїни

В усі часи найдивовижнішим проявом мистецької вдачі було передчуття майбутнього. Колись талановитий композитор, випускник Київської державної консерваторії Ігор Корнілевич мріяв про славу, але не уявляв її. Згодом прийшло відчуття професіоналізму, коли вже зникає цей спрощений потяг до легкого успіху і з'являється натомість спрага високого. А згодом виявилося, що прихильність долі — це іспит на дорослість і свідомість.

Спроба пізнання реального світу дала, на перший погляд, результат, не адекватний первісним сподіванням музиканта, а на другий, — надала шанс набути справжнього, «ремісницького», професіоналізму. Третій пункт у цьому первинному комплексі складових успіху — це зустріч з поетом А. Матвійчуком, що народила чимало шлягерів: «Ми — українці», «Чумацький шлях», «У човнику твоїх долонь».

На сьогодні у доробку композитора майже 200 творів. Серед них — хорова «зоряна» композиція «Ми —українці», що її написав ніби у відповідь на пісню, записану американськими співаками. Свого часу це було, як вибух. Виконуючи простий, як здавалося, за мелодією й поетичним змістом пісений твір, наші «попсовики» замислювалися про патріотизм і віру в майбутнє. На першій Міжнародній українській виставці в Маямі відвідувачам дарували платівку з записом цієї пісні. Голоси Тетяни Луканової, Володимира Удовиченка, Русі, Лариси Канарської, Віталія Свирида, Любові та Віктора Анісімових лунали в усіх українських осередках.

А коли на II Всесвітньому конгресі українців делегати побачили надрукований клавір пісні «Ми — українці», вони отримали підтвердження: це — гімн української діаспори у світі.

Маючи пропозиції від друзів у США та Канаді, І. Корнілевич залишився в Україні. Тепер він тішиться тим, що незалежна держава міцніє та розвивається.

Новий дарунок долі — творчий тандем з молодим талановитим поетом Сергієм Губерначуком. Написано вже 50 пісенних творів, розпочато роботу над записом магнітоальбому пісень у власному виконанні Сергія. У цьому проекті Ігор Корнілевич виступає продюсером, автором музики та аранжування.

Разом із співавтором цих творів І. Корнілевич відкриває шанувальникам сучасної пісні нові імена виконавців, що продовжуватимуть славні традиції. Це —Ірина Ситникова (Одеса), Оксана Тарасюк і Олег Катков (Київ).

На часі — нові проекти Ігоря Корнілевича, зокрема опера за романом О. Бальзака «Серафіта» (лібрето С. Губерначука) за участю зірок української естради. Триває робота над репертуаром для Л. Долiної та Р. Копова. Отож, один із найталановитіших митців України на порозі третього тисячоліття шукає зв'язків пісенних традицій із майбутнім.

Вікторія МУРАТОВА,
музикознавець.

Фото Сергія
МАШАГИРОВА.

Про те, що було і буде

Єднає український шлях

Шість львівських музеїв підготували спільну виставку «Український шлях», що її відкрито у Палаці мистецтв. Окрім художніх творів, тут експонуються фотознімки та марки. А символом виставки став прапор, піднятий над Верховною Радою 4 вересня 1991 року.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Уклін Айвазовському

Своєрідним поклоном Спілки мариністів Одеси Іванові Айвазовському з нагоди 180-річчя з дня його народження можна назвати виставку, відкриту в історико-краєзнавчому музеї, тематика якої, звичайно ж, море. Живопис, графіку, скульптуру, моделі суден представили 47 майстрів різних поколінь. І хай художня манера досвідченого Давида Беккера і молодої Людмили Савенко різниться, та все ж є й спільне у представлених ними роботах «Дівчина біля моря» та «Рибачка Соня» — романтичність, витонченість, ліризм.

Своє бачення то лагідної, то грізної природи, взаємовідносин людини зі стихією вклали у твори Петро Сон і Євген Ревеліоті, Святослав Скоробогатов і Олександр Лекомцев, Костянтин Зарицький і Сергій Білик... Й, водночас, у кожного з них є щось від Айвазовського. Недарма ж вони з одного племені митців — племені мариністів, у якому Іван Костянтинович залишився, звісно, неперевершеним майстром.

На знімку: картина І. Айвазовського «Чорноморський флот у Феодосії».

Начальник балагана — редактор «Балагаші»

Олександр Каневський-старший — відомий сатирик, драматург, письменник, що нещодавно прибув до української столиці з Ізраїлю. Там він плідно працював на літературній та видавничій ниві, зокрема редагував журнал «Балагаша». 12 вересня ця весела людина стане героєм власного творчого вечора «У нашому балагані», що відбудеться в конференц-холі Будинку торгівлі. Тут зберуться кияни з особливо загостреним почуттям гумору.

Погода на вихідні

6 вересня в Україні без опадів. Вітер слабкий. Температура вночі 3 — 8, вдень 15 — 20, на півдні та заході до 23 градусів тепла.

7 вересня переважно без опадів, лише на заході місцями короткочасні дощі, грози. Очікується підвищення температури на 3 — 5 градусів.

На Київщині в суботу температура повітря вночі 3 — 8, вдень 18 — 23 градуси тепла. В неділю — потепління на 3 — 5 градусів.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 8 — 14 вересня

Протягом усього наступного місяця не рекомендовано розпочинати щось масштабне, оскільки ми перебуваємо під впливом минулого сонячного і наступного місячного затемнення. Уважно ставтеся до свого здоров'я, бо стан організму нестабільний. Водночас, якщо вам пощастить повернути свої справи на краще, може статися докорінний перелом у вашому житті.

Овен (21.03—20.04). Перша половина тижня — більш вдала, тому не відкладайте справи на потім. Можливе погіршення самопочуття в четвер або в п'ятницю не слід пов'язувати з впливом затемнення: скоріш за все, ви намагаєтеся взяти на себе надто багато.

Телець (21.04—20.05). Дні везінь для вас — 11 і 12 вересня. Прагніть стабільності у всьому — це може стати запорукою ваших майбутніх успіхів.

Близнята (21.05—21.06). Якщо вам раптом здаватиметься, що доля до вас несправедлива, не намагайтеся за всяку ціну наполягати на своєму. Краще перенесіть свої справи на вихідні, коли ваш настрій поліпшиться.

Рак (22.06—21.07). Триває період фатальних знайомств. Кожна, навіть побіжна, розмова може мати далекосяжні наслідки у найкращому розумінні. На цьому тижні закладається серйозний фундамент ваших майбутніх звершень.

Лев (22.07—22.08). Прояв ініціативи для вас не надто бажаний. Перша половина тижня досить вдала. Вівторок, який перебуває під покровительством Марса, сприятливий для народжених у серпні — якщо, звичайно, вони захочуть себе проявити.

Діва (23.08—22.09). Ані в понеділок, ані в п'ятницю народженим у серпні не радимо приймати важливі рішення, надто пов'язані з використанням чужих грошей. Найсприятливіший день — четвер.

Терези (23.09—22.10). Час від часу представникам вашого знаку кортітиме філософствувати. Тому вам треба частіше усамітнюватися. У першій половині тижня, а також у вихідні, матимете досить можливостей для приємного відпочинку.

Скорпіон (23.10—22.11). Ви відчуєте приплив сил, оскільки планета Марс у цей час перебуває у вашому знаку. Вам не можна відмовити в обережності й упевненості в собі. Ці риси впливатимуть на фінансовий успіх, який може бути чималим. Та не варто про нього нікому розповідати.

Стрілець (23.11—21.12). На ваш знак майбутнє і минуле затемнення справлять дуже сильний вплив. Тому не розслабляйтеся й на мить, оскільки кожна подія може мати безліч наслідків.

Козеріг (22.12—20.01). Ваші доходи поки що не відповідають масштабові вашої діяльності. Намагайтеся привернути на свій бік якнайбільше солідних партнерів. Саме вони допоможуть вам розв'язати важливі проблеми.

Водолій (21.01—19.02). Намагайтеся бути дипломатичними. Це забезпечить вам успіх. А будь-які надто різкі слова або ризиковані дії з вашого боку можуть спричинити небажані наслідки.

Риби (20.02—20.03). Вівторок і середа — не надто благополучні для вас. Тому не варто планувати відповідальні справи на ці дні. Чим кращі ваші стосунки з партнерами (діловими і шлюбними), тим легше ви переживете кризовий час між затемненнями.

Афіша вихідних днів

• *Київ*

Національний драмтеатр імені Івана Франка: субота — комедія «Приборкання норовливої» У. Шекспіра; неділя — казка «День народження кота Леопольда» А. Хайта (о 12-й годині), «Майстер і Маргарита» за М. Булгаковим.

Театр драми і комедії: субота — драма «Живий труп» Л. Толстого; неділя — романтичні пригоди «Острів скарбів» Р. Стівенсона, шоу-пародія «Я вам потрібен, панове» за п'єсою О. Островського «На всякого мудреця доволі простоти».

Початок вистав о 19-й годині.

• *Одеса*

Академічний театр опери і балету: субота — опера «Севільський цирульник» Дж. Россіні (о 19-й годині); неділя — балет «Бембі» І. та Ю. Ковачів (о 12-й годині), вечір одноактних балетів на музику П. Чайковського, Ж. Бізе, Р. Щедріна (о 18-й годині).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л.БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С.ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 254064.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0312166.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.